GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 12 LISTOPADA 1998 ROKU TEL./FAKS (069) 66 07 252 NR 135 ◆ CENA 3,- Kč

■ Z KRAJU ■ ZE ŚWIATA

■ Dowódca sił lotniczych RC Ladislav Klima wstrzymał w środę aż do odwołania loty wszystkich samolotów wojskowych w związku z wtorkową katastrofą śmigłowca wojskowego Mi-44 koło Ołomuńca. Zginęły wszystkie 4 osoby na pokładzie.

■ Prezydent Francji Jacques Chirac i królowa W. Brytanii Elżbieta II uczestniczyli w środę w Paryżu w uroczystościach z okazji 80. rocznicy zakończenia I wojny światowej.

■ Policja zatrzymała we wtorek 17-latka, który szantażował Jana Rumla, przywódcę Unii Wolności. W razie odmówienia okupu w wys. 35 tys. dolarów, groził śmiercią jemu i jego rodzinie.

▲ *Wąski - i niski - przejazd przez Witkowice po ulicy Frydeckiej w Ostrawie, zwany popularnie „Mysią Dziurą", został wczoraj ostatecznie zamknięty z powodu oficjalnie zagajonej w miniony piątek rekonstrukcji, w wyniku której do grudnia 2000 roku ok. 800-metrowy newralgiczny odcinek komunikacyjny, z którego dziennie korzystało przy tym ok. 25 tys. pojazdów, zamieniony zostanie w szeroką czteropasmową szosę. W ramach inwestycji szacowanej na 402 mln koron powstanie 110 obiektów budowlanych łącznie z dwoma mostami. Główna trasa objazdu prowadzona będzie na czas budowy po ulicy Výstavní.* ***Fot. JAN OLEJNIK***

PRZED 80 LATY POLSKA WYBIŁA SIĘ NA NIEPODLEGŁOŚĆ

W klimacie godności i zadumy

WARSZAWA - W całej Polsce trwały wczoraj obchody 80. rocznicy odzyskania niepodległości. Odprawiano msze w intencji Ojczyzny i odsłaniano pomniki. Gratulacje z okazji święta przekazali Polsce m.in. papież i prezydent Republiki Czeskiej.

Jan Paweł II podkreślił, że odzyskanie niepodległości w 1918 r. było owocem „zmagania całego narodu o zachowanie tożsamości i duchowej wolności". Václav Havel, który z powodów zdrowotnych nie mógł przybyć do Warszawy, wystąpił w specjalnym programie TVP, składając życzenia i gratulacje „naszym polskim przyjaciołom".

W odprawie wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza uczestniczyli prezydenci Litwy, Rumunii, Węgier i Ukrainy. Obecny był także prezydent Aleksander Kwaśniewski, premier Jerzy Buzek, marszałkowie Sejmu i Senatu, prymas Polski, członkowie rządu, korpus dyplomatyczny. Na placu Piłsudskiego zgromadzili się kombatanci, harcerze i mieszkańcy stolicy. W Pałacu Prezydenckim odbyło się następnie spotkanie z przedstawicielami rządu, Sejmu, Senatu, partii politycznych, duchowieństwa, kombatantów i środowisk naukowych.

Wcześniej w warszawskiej archikatedrze św. Jana Chrzciciela prymas Polski, kardynał Józef Glemp odprawił mszę św. w intencji Ojczyzny. W kościele ewangelicko-augsburskim Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie odbyło się nabożeństwo ekumeniczne. Po nabożeństwie odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą wszystkim ewangelikom, którzy zginęli w latach 1914-20.

Święto Niepodległości uczcili też ludowcy z PSL, składając w stolicy wieńce i kwiaty na płycie pomnika 3-krotnego premiera II RP Wincentego Witosa, przywódcy ruchu ludowego.

W Przemyślu odsłonięto i poświęcono tablicę ku czci Orląt Lwowskich. W Częstochowie odsłonięto pomnik - Grób Nieznanego Żołnierza. W Radomiu odsłonięto pomnik Czynu Legionowego. Jest to rekonstrukcja pomnika odsłoniętego w 1930 r. z udziałem marszałka Józefa Piłsudskiego. W 1940 r. pomnik zniszczyli hitlerowcy. W Słupsku - pomnik „Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej". Także w Kielcach, Gorzowie Wlk. i Gryfinie odsłonięto pamiątkowe tablice. Patriotyczne demonstracje i msze za ojczyznę odbyły się też w Katowicach, Opolu, Zamościu, Kaliszu, Krośnie, Szczecinie, Białymstoku, Lublinie i Jarosławiu. Pod tablicami ku czci Józefa Piłsudskiego i innymi pomnikami składano kwiaty.

6. WYSTAWA KSIĄŻEK POLSKICH WYDAWCÓW

Wernisaż z pieśnią i wierszem

CZ. CIESZYN (kor) - W czeskocieszyńskim Klubie PZKO odbyła się uroczystość otwarcia 6. już Wystawy Książek Polskich Wydawców, tradycyjnie organizowanej z okazji święta odzyskania przez Polskę niepodległości.

W wernisażu wzięli udział nie tylko przedstawiciele organizatorów, a więc Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie - konsul generalny Marek Masiulanis i wicekonsul Małgorzata Filipek, ZG PZKO - prezes Jerzy Czap, wydawnictwa „Wiedza Powszechna" - Grażyna Wołujewicz i Danuta Radzka-Sidorska, firm „Alfa" z Bielska-Białej i Cz. Cieszyna - Danuta i Zenon Wirthowie oraz „GL"; przybyli do Klubu PZKO również przedstawiciele zaolziańskich szkół, organizacji i instytucji, ludzie kultury i sztuki...

Nie zabrakło też na sali stałego bywalca zaolziańskich imprez książkowych, krytyka literackiego z Warszawy, Tadeusza Żółcińskiego, który powiedział m.in.: „Jestem na wystawie po raz trzeci i mogę powiedzieć, że Zaolzie jest dla mnie jednym z najciekawszych miejsc, które miałem okazję odwiedzić. Jeżeli zaś chodzi o wystawę, cieszy mnie szczególnie to, że prezentują się tu zawsze naprawdę renomowane wydawnictwa, a książki tu wystawione są książkami bardzo ważnymi dla kultury polskiej i czytelnictwa polskiego...".

Z kolei konsul generalny RP Marek Masiulanis, dokonując uroczystego otwarcia wystawy, wyraził nadzieję, że zainteresują się ekspozycją przede wszystkim nauczyciele, którzy przyprowadzą tu w najbliższych dniach swoich uczniów.

Gorącymi brawami nagrodzili uczestnicy wernisażu krótki program kulturalny, na który złożyły się fragment z III części „Dziadów" Adama Mickiewicza (kończy się przecież Rok Mickiewiczowski) w wykonaniu uczennicy Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie Ilony Franek oraz kilka pieśni ludowych, które wspólnie z całą salą zaśpiewał autor śpiewnika „Śpiewajmy wszyscy" Józef Wierzgoń.

NAUKOWCY O ŚLĄSKU W HISTORII PAŃSTWA CZESKIEGO

Wspólnie i obiektywnie

OPAWA (tob) - Zakończona wczoraj w Opawie dwudniowa międzynarodowa konferencja naukowa pn. „Śląsk w historii państwa czeskiego" zamknęła pierwsze półwiecze działalności naukowej Instytutu Śląskiego Muzeum Śląskiego w Opawie, jednej z nielicznych placówek, w których nawie po listopadzie 1989 zostało jeszcze słowo „śląski".

Z obrad około stu historyków czeskich, polskich i niemieckich wynikało, że tak w Polsce, jak i w RC tematyka śląska jest postrzegana marginesowo, nie tak, jak zasługiwałby na to ten europejski region. Zdaniem doc. Dana Gawreckiego z Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, w Niemczech istnieje o wiele większe zainteresowanie tematem śląskim, w wielu miastach, takich jak Hamburg, Marburg, Monachium i in. pracuje ok. trzydziestu placówek naukowych, a w grupach roboczych działa wielu młodych niemieckich historyków, dobrze władających językami polskim i czeskim. Profesor Instytutu Śląskiego w Opolu Wiesław Lesiuk, chociaż przyznaje, że dla przeciętnego obywatela Polski Śląsk jest stale jeszcze pojęciem trudnym do zdefiniowania, uważa, że piśmiennictwo przedmiotu w Polsce jest bogatsze aniżeli w Niemczech i dlatego nie przecenia dokonań niemieckich.

Wspólnie natomiast zgodzono się, że w najbliższym czasie historyków z Opawy, Opola i Marburga czeka najważniejsze jak dotąd zadanie: dokończenie wspólnej syntezy dziejów Górnego Śląska. Doc. Gawrecki stwierdził, że ma nadzieję, iż czeskim, polskim i niemieckim historykom uda się przezwyciężyć narodowe widzenie dziejów śląskich i że będzie mogła powstać pierwsza wspólna, a więc najbardziej obiektywna historia tego regionu.

Na konferencji w Opawie z referatem na temat „Śląsk Cieszyński w rokowaniach czechosłowacko-polskiej konfederacji w latach 1940-1942" wystąpił zaolziański historyk, mgr Roman Baron z Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie. Jego wystąpienie na forum naukowym zostało dobrze przyjęte, prowadzący obrady z satysfakcją stwierdził, że zainteresowanie historią Śląska wśród bardzo młodych historyków zaprzecza opiniom, jakoby tematem tym zajmowali się u nas wyłącznie „panowie po pięćdziesiątce".

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI, WYBORY BISKUPA

XXII Synod ŚKEAW

LIGOTKA KAMERALNA (kor) - O godz. 8.00 rozpocznie jutro w Domu Zborowym w Ligotce Kameralnej obrady - pod kierownictwem bp. Vladislava Volnego - XXII już Zwyczajny Synod Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. Jak poinformowała nas rzecznik prasowa Rady Kościelnej ŚKEAW Anna Folwarczna, głównym tematem obrad dwudniowego synodu będzie hasło „Wolność jako przestrzeń dla służby Kościoła", a głównym motto jest zdanie z pierwszego listu św. Piotra Apostoła (2,16): „Jako wolni, ale nie jako ci, którzy wolności używają za osłonę zła, lecz jako słudzy Boga".

Synod jest najwyższym organem ustawodawczym ŚKEAW, głównymi punktami programu obrad będą zatem nie tylko sprawozdanie z działalności Kościoła i Diakonii Śląskiej w ubiegłej kadencji oraz wytyczenie linii programowej, ale również wybory biskupa i dwóch członków Rady Kościelnej.

Ciąg dalszy na str. 2

Pod dyskusję

Na stronicy 5. publikujemy dziś, na prośbę komisji statutowej powołanej na wrześniowym posiedzeniu Rady Przedstawicieli, tekst aktualnego statutu Kongresu Polaków. Ewentualne uwagi i wnioski poprawek należy składać na piśmie do kancelarii Rady Polaków w Cz. Cieszynie do 4 grudnia br. **(r)**

POSTANOWIENIA DOCHODZENIÓWKI WOBEC BOHDANA SUCHANKA UCHYLONE

»Prokuratorskie« wątpliwości

KARWINA (b) - Powiatowy oskarżyciel publiczny w Karwinie, Petr Skalka uchylił w ub. wtorek postanowienie urzędu śledczego o wszczęciu postępowania przygotowawczego przeciwko Bohdanowi Suchankowi, dyrektorowi ZG PZKO, na którym ciążył od miesiąca zarzut popełnienia przestępstwa lichwy.

Miał on, według dochodzeniówki, pośredniczyć w zawarciu niekorzystnej dla Domu Polskiego S.A. w Ostrawie umowy przez wykorzystanie »przymusowego położenia spółki i indyspozycji psychicznej (dziś już byłego) prezesa jej zarządu«, Józefa Toboły. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów zostało w świetle dotychczasowych wyników śledztwa uznane za bezzasadne i pochopne. Na decyzję oskarżyciela publicznego nie przysługuje zażalenie.

W związku z opublikowaniem w policyjnej „ramówce" zarzutów dochodzeniówki tuż przed wyborami samorządowymi krążą słuchy, że miały one zdyskredytować B. Suchanka, ponownie ubiegającego się o mandat członka Przedstawicielstwa Miasta Hawierzowa, w oczach wyborców.

■ POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie umiarkowane z przejaśnieniami, możliwe opady deszczu, w górach śniegu. Temperatura nocą od 2 do -2 st., w dzień 4 - 7 st. C.

PIĄTEK - Pogoda bez większych zmian, temperatura w nocy od 2 do -2 st., w dzień od 3 do 7 st. C.

„UCIECZKĘ ZBYTNIO SIĘ DRAMATYZUJE" - TWIERDZI SUŁTANA GAWLIK

Sanatorium to nie więzienie

Zatrzymany w sobotę przez policję jeden z trzech cudzoziemców, którzy uciekli w połowie ub. tygodnia z sanatorium płucnego w Jabłonkowie, ponownie znajduje się na wolności. Po trzydniowym pobycie w placówce zdrowia, znowu udało mu się uciec. Według informacji ČTK dwaj pozostali zostali już zatrzymani.

„Algierczyk, Hindus i Afgańczyk przywiezieni zostali do sanatorium w celu przeprowadzenia badań specjalistycznych. Nie byli to zresztą pierwsi mieszkańcy obozu dla uchodźców w Wysznych Lhotach (pow. frydecko-mistecki), którym robiliśmy badania" - mówi MUDr Sułtana Gawlik, ordynator jabłonkowskiej placówki. „Po raz pierwszy jednak zdarzyło się, że samowolnie opuścili sanatorium. Chociaż nie można tej sprawy lekceważyć, ucieczkę zbyt mocno się dramatyzuje. U pacjentów nie stwierdzono bowiem w ślinie bakterii Kocha".

Na pytanie, czy kierownictwo sanatorium podejmie kroki w celu zabezpieczenia obiektu, S. Gawlik odpowiedziała: „Nie jesteśmy więzieniem, ale otwartą placówką zdrowia. Nie będziemy więc ani teraz, ani w przyszłości instalować krat do okien czy podwyższać płotów. Pacjenci, którzy tutaj przebywają, powinni być świadomi tego, że chcemy im pomóc. Muszą zdać sobie sprawę, że nie wyleczona gruźlica (cykl leczenia trwa co najmniej pół roku) zagraża nie tylko ich życiu, ale także życiu ludzi, z którymi się spotykają".

Jak dowiedzieliśmy się w Powiatowej Stacji Higieny w Ostrawie, północne Morawy i Śląsk obok Pragi i zachodnich Czech, przodują pod względem zapadalności na gruźlicę. W ub. roku specjalistyczne przychodnie zarejestrowały ponad półtora tysiąca nowych pacjentów.

Lekarze zagrożenie gruźlicą przypisują m.in. pogorszeniu jakości życia i zubożenia niektórych grup ludności. Coraz większe znaczenie w roznoszeniu epidemii po świecie mają migracje zarobkowe oraz podróże turystyczne. **(wak)**

DO NIEDZIELI 15 BM. TRWA:

6. WYSTAWA KSIĄŻEK POLSKICH WYDAWCÓW

z okazji Święta Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej

● Klub PZKO przy ul. Bożka w Cz. Cieszynie ● codziennie w godz. 9.00-17.00 ● w niedzielę od 8.00 do 15.00 ●

Organizatorzy: ALFA Hurt Księgarski w Bielsku-Białej, ALFA Danuta Wirth w Cz. Cieszynie, Konsulat Generalny RP w Ostrawie, Wydawnictwo WIEDZA POWSZECHNA w Warszawie, ZG PZKO, Redakcja GŁOSU LUDU

ZAOLZIACY W BIELSKU-BIAŁEJ

Malarskie prezentacje

Uroczyste otwarcie Sali Polskiej Sztuki na Zaolziu zapowiedziało Muzeum Okręgowe w Bielsku-Białej w ramach obchodów 80. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Sala jest częścią składową Galerii Malarstwa na Zamku Sułkowskich (otwarcie zaplanowano na 14 listopada o godz. 12.00). Jak się dowiedzieliśmy, wśród autorów prezentowanych w Sali Polskiej Sztuki na Zaolziu prac są takie nazwiska, jak Rudolf Żebrok, Władysław Pasz, Alicja Bartulcowa, Stanisław Kraus, Dominik Figurny, Oskar Pawlas, Tadeusz Wratny, Władysław Ćmiel. (h)

▲ *W sali wystaw im. Josefa Mánesa w Miejskim Domu Kultury w Karwinie-Nowym Mieście oglądać można kolejną wystawę poświęconą twórczości regionalnego artysty. Tym razem zaciekawią na pewno obrazy olejne i enkaustyki oraz grafiki nieżyjącego już Oldřicha Bijoka. Karwina, a raczej Frysztat, jak również Sztramberk i jego okolica urzekają swym pięknem, umiejętnie wydobytym i podkreślonym przez artystę. Wystawie towarzyszy kolorowy katalog, uzupełniający serię poświęconą karwińskim artystom, wydany przy wsparciu Funduszu Kultury Miasta Karwiny, oraz seria kolorowych pocztówek. Wystawę zwiedzać można do 4 grudnia w dni robocze w godz. 9 - 17.* (o)

Fot. JAN OLEJNÍK

W SOBOTĘ W WĘDRYNI

Ocena sezonu

Sezon turystyczny „Beskidu Śląskiego" dobiegł końca. Z tej okazji 14 bm. o godz. 15.00 w wędryńskiej Czytelni odbędzie się spotkanie członków i sympatyków, uczestników wycieczek, miłośników gór.

„Spotkamy się, aby przede wszystkim przypomnieć sobie tegoroczne turystyczne przygody" - twierdzi prezes „Beskidu Śląskiego", Franciszka Chocholáč. „Zaplanujemy też nowy sezon, bo dobrze jest mieć przyjemną perspektywę. Korzystając z okazji, prosimy szanownych turystów, aby obejrzeli swe książeczki turystyczne i sprawdzili, czy spełnili, w myśl naszego regulaminu, warunki do udzielenia którejś z odznak 'Beskidu'. Jeżeli tak, to należy poinformować o tym prezesa oddziału albo przedłożyć książeczkę bezpośrednio w Wędryni p. D. Schulhauserowi. Prosimy też o zabranie z sobą na spotkanie naszego śpiewniczka". (h)

Z OKAZJI DNIA NIEPODLEGŁOŚCI

Sosnowiec, jakiego nie ma

OSTRAWA (mro) - Z okazji 80. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości otwarto wczoraj w ostrawskim Starym Ratuszu wystawę pt. „Śladami przeszłości Sosnowca".

Ekspozycję obejmującą blisko 60 fotografii pogrupowanych na dwunastu panelach, obrazujących życie kulturalne, gospodarcze i religijne miasta na przełomie stuleci oraz w międzywojennym dwudziestoleciu, przygotowało tamtejsze muzeum.

Jego dyrektor, Zbigniew Studencki, zagajając ostrawską wystawę wyraził żal, że takiego, jak przedstawiony na wystawie Sosnowca już nie ma.

Dyrektor muzeum ostrawskiego, Věra Vahalíkowa zaznaczyła, że obecna ekspozycja jest pierwszą polską wystawą po wielu latach przerwy.

Ostrawską ekspozycję objął patronatem Konsulat Generalny RP w Ostrawie, którego przedstawiciele - konsul generalny Marek Masiulanis, konsul Wacław Leśniewski i wicekonsul Małgorzata Filipek - wzięli udział w wernisażu. Władze Ostrawy reprezentował Lubomír Karpíšek, starosta Morawskiej Ostrawy i Przywoza.

Wernisaż uświetniły występy młodych muzyków ze szkoły muzycznej w Żaganiu, którzy przedstawili wybitne dzieła polskiej muzyki klasycznej takich kompozytorów, jak Fryderyk Chopin, Henryk Wieniawski, Michał Kleofas Ogiński czy Grażyna Bacewicz.

Wystawa potrwa do końca miesiąca.

PRZEWODNIK WYBORCY

Jak głosować

W piątek 13 bm. od godz. 14.00 (względnie już od 12.00) do 22.00 i w sobotę 14 bm. od 7.00 (wzgl. od 5.00) do 14.00 odbędą się w całym kraju wybory do samorządów lokalnych, z kolei w 27 okręgach wyborczych - senackie. Dla przypomnienia, a przede wszystkim dla zapoznania z techniką głosowania tych wszystkich, którzy pójdą do wyborów po raz pierwszy, przytaczamy poniżej sposoby głosowania.

Wybory samorządowe

Zgodnie z ordynacją wyborczą do samorządów lokalnych każdy wyborca dysponuje liczbą głosów równą liczbie członków wybieranego przedstawicielstwa gminnego czy miejskiego, to znaczy, że przy 7-osobowym organie samorządowym może rozdysponować siedem głosów, przy 15-osobowym piętnaście itd. Zależy tylko od wyborcy, w jakim stopniu skorzysta ze swego prawa. Zagłosować można w trojaki sposób:

1) przez oddanie głosów na całą listę jednego (*nie więcej*) ugrupowania wyborczego (*stawiamy krzyżyk w kwadraciku przy nazwie ugrupowania*); jeśli kandydatów jest mniej niż mandatów do przedstawicielstwa, to resztę głosów można oddać na kandydatów indywidualnych z innych list.

2) przez głosowanie na poszczególne osoby z różnych list (*krzyżyk w prostokącie obok nazwiska*),

3) przez skombinowanie dwu poprzednich.

W tym ostatnim przypadku głosujemy na wybrane przez siebie ugrupowanie jako całość i na kandydatów z innych list. Tym samym dajemy swój głos w pierwszej kolejności kandydatom z innych list, a dopiero w drugiej tylu kandydatom z wybranego przez siebie ugrupowania, ile wynosi różnica między liczbą członków przyszłego samorządu a liczbą indywidualnie wybranych kandydatów, przy czym głosy oddane „zbiorowo" na ugrupowanie otrzymują jego kandydaci według kolejności umieszczenia na liście.

Wybory senackie

O wiele prościej przedstawia się głosowanie na senatora. W okręgu wyborczym nr 73 (część pow. karwińskiego i pow. frydecko-misteckiego) każdy wyborca powinien otrzymać siedem, bo tylu jest kandydatów, kart do głosowania. Spośród nich wybiera jedną (*najwyżej, pod sankcją nieważności głosu*), wkłada do otrzymanej od komisji wyborczej koperty i wrzuca do urny.

Karty do głosowania - zarówno w wyborach samorządowych, jak i senackich - powinne były być dostarczone wyborcom najpóźniej trzy dni przed wyborami. Mogło się zdarzyć, że ktoś ich nie otrzymał w ogóle względnie nie otrzymał ich, w przypadku wyborów senackich, w komplecie, albo po prostu zostawił w domu. Wówczas wyda nam je na nasze żądanie komisja wyborcza. (h)

XXII Synod ŚKEAW

Dokończenie ze str. 1

Będą też uczestnicy synodu dyskutować m.in. na temat nowelizacji Wewnętrznych Przepisów Kościoła wyrazić zgodę na wydanie nowego polskojęzycznego śpiewnika kościelnego.

W dniach 20 i 21 listopada odwiedzi natomiast zaolziańskich ewangelików o. dr František J. Holeček, O.M., członek Komisji Ekumenicznej Czeskiej Konferencji Biskupiej a zarazem Komisji ds. badania życia i dzieła Mistrza Jana Husa. W towarzystwie przedstawicieli władz ŚKEAW odwiedzi on w sobotę m.in. miejsca, w których ewangelicy spotykali się w czasach kontrreformacji na tajnych nabożeństwach - chodzi o Zakamień w Nydku (9.00), Kościółek w Łomnej Dolnej (11.00) oraz Godulę w Ligotce Kameralnej (15.00). Jak powiedziała A. Folwarczna, podczas tych spotkań pragnie o. Holeček - jako przedstawiciel Kościoła rzymskokatolickiego - przeprosić wiernych z ŚKEAW za krzywdy, jakich dopuściła się wobec ewangelików strona katolicka.

Swoją wizytę na Zaolziu zakończy o. Holeček w centrum ŚKEAW w Cz. Cieszynie „Na Niwach", gdzie wygłosi referat pt. „Dziedzictwo reformacji Lutra oczyma katolickiego teologa".

DRUGI W KARWIŃSKIEM INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Pomoc dla raczkujących firm

HAWIERZÓW (wak) - „Jesteśmy, obok Karwiny, drugim miastem w powiecie karwińskim, w którym od początku ubiegłego tygodnia działa tzw. Inkubator Przedsiębiorczości. Jego zadaniem jest, mówiąc po prostu, wspieranie i wspomaganie osób bezrobotnych, szukających pracy, osób, które zgłosiły działalność gospodarczą oraz tych, które starają się o udzielenie kredytu czy pożyczki" - powiedziała nam Libuše Lukešowa, wiceprezydent miasta Hawierzowa. „Sama nazwa nasuwa pewien sposób pomocy dla młodych przedsiębiorców w przeróżnych profilach działalności - wytwórczej, handlowej, usługowej itp. Chodzi m.in. o pomoc dla małych, raczkujących firm, które dzięki temu będą mogły rozwinąć skrzydła, by za jakiś czas wypłynąć na szersze wody biznesu. Na terenie inkubatora będą też w przyszłości organizowane m.in. szkolenia, spotkania informacyjne i konsultacje dla przedsiębiorców".

Koszt remontu budynku starej szkoły w Suchej Średniej wyniósł półtora miliona koron. Te ofiarował miastu Fundusz PHARE za pośrednictwem Stowarzyszenia „Rozwój" oraz ostrawskiej Agencji Promocji Przedsięwzięć Regionalnych.

„Cieszy nas, że udało nam się sfinalizować tę sprawę. Trzy lata zastanawialiśmy się, czy taką placówkę otworzyć w naszym mieście. Wzięliśmy jednak dobre wzorce Karwiny, gdzie 'inkubator' działa już od roku, i stworzyliśmy podobny obiekt u nas"- dodaje L. Lukešowa.

Kolejnym celem działalności inkubatora jest wspomaganie finansowe firm w początkowym okresie. Za wynajem jednego metra kw użytkownik płaci tutaj symboliczną koronę. Z ośmiu pomieszczeń o powierzchni 60 m kw korzystają już w tych dniach cztery firmy.

Komunikat ZUS

Wydział Rent Czeskich i Polskich Zakładu Ubezpieczeń w Nowym Sączu informuje, że należności emerytalno-rentowe za listopad 1998 r. zostały przekazane do banku 29.10. br. Kurs wymiany wynosił 3,4647 złotego za jednego dolara amerykańskiego. (r)

PROGRAM UROCZYSTOŚCI JUBILEUSZOWYCH W BYSTRZYCY
sobota 14 listopada 1998

godz. 11.00	Budynek dawnej szkoły ludowej - otwarcie wystawy
godz. 12.00	Westybul dawnej szkoły wydziałowej Inauguracja uroczystości Nadanie szkole imienia Stanisława Hadyny, z odsłonięciem tablicy pamiątkowej i portretu patrona szkoły
godz. 12.30	Zwiedzanie budynków szkolnych
od godz. 14.00	Odjazd do Domu Kultury TRISIA w Trzyńcu
godz. 15.00	TRISIA Trzyniec - Koncert Jubileuszowy W programie wystąpią: młodzież szkolna, absolwenci szkoły, goście, Państwowy Zespół Pieśni i Tańca »ŚLĄSK«
godz. 18.30	Spotkanie Towarzyskie w sali balowej TRISII

- od godz. 11.00 czynny będzie w szkole bufet
- można skorzystać z autobusów, które kursować będą od godz. 14.00 (bystrzyckie rondo - Trzyniec TRISIA)
- wystawa otwarta będzie również w niedzielę 15. 11. w godz. 10.00 - 15.00

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

AD-209

80-LECIE SZKOŁY HANDLOWEJ W CIESZYNIE

Jutro obchody

W listopadzie br. dawna Szkoła Handlowa, obecnie Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie obchodzi 80-lecie swego istnienia. Główne uroczystości odbędą się 13 bm. w Teatrze im. A. Mickiewicza o godz. 10.00.

Nawiązując do tradycji w tym zakresie, szkoła postanowiła z okazji jubileuszu wydać Księgę Pamiątkową, zawierającą m.in. bogaty materiał wspomnieniowy, dotyczący zarówno nieżyjących już dyrektorów i profesorów, jak i refleksje absolwentów czy opracowania im poświęcone. (r)

■ ZAPROSZENIE ZA OLZĘ

Nie zapomnimy Cię, Profesorze

Są ludzie wielkich zasług, że na trwałe zapisały się w naszej pamięci. Do nich należał zmarły przedwcześnie, w maju br. profesor dr hab. Edmund Rosner. To Jemu cieszyński Klub Propozycji, z którym Profesor ściśle współpracował, poświęcony będzie wieczór we wspomnieniach Jego przyjaciół, kolegów, znajomych. Miał ich po obu brzegach Olzy.

Wieczór wspomnień, organizowany przy współudziale Towarzystwa Polsko-Austriackiego, którego prof. Rosner był założycielem i prezesem, odbędzie w piątek 13. 11. od godz. 18.00 w sali SM „Cieszynianka" przy ul. Hajduka 17 w Cieszynie. (da)

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ■

Książę Karol w internecie

Brytyjski następca tronu książę Karol ma własną stronę w internecie.

Zaglądając pod adres http://www.princeofwales.gov.uk można się zapoznać z najrozmaitszymi informacjami na temat Karola. Jego prywatny sekretarz Stephen Limport wyraził we wtorek wielkie zadowolenie z tej internetowej strony podkreślając, że stanowi ona potężny instrument, który ułatwi rozpowszechnianie pełnych informacji na temat księcia.

Wśród tych informacji znajduje się m.in. plan zajęć Karola na najbliższe dwa tygodnie, teksty przemówień, opis działalności charytatywnej, fotografie, nowinki itd. Można też podzielić się z księciem własnymi poglądami na tematy, którymi w swej działalności zajmuje się Jego Królewska Wysokość.

Strona Karola ma bezpośrednie połączenie ze stroną Pałacu Buckingham, otwartą w marcu 1997 r., która okazała się niezwykle popularna. Przez pierwsze 12 miesięcy (późniejszych danych brak) zajrzało do niej ponad 100 milionów ludzi.

Głód nie wybiera

Głód w Korei Północnej dotyka także przedstawicieli rządu, którzy - podobnie jak cała ludność - są zmuszeni „uzupełniać" swe skromne racje żywnościowe trawami i żołędziami. Niemal wszyscy północni Koreańczycy są zmuszeni jeść trawę, korzonki i żołędzie. Te „alternatywne" surowce spożywcze wykorzystuje się do przygotowywania makaronów i placków, w których zaledwie 50 proc. składników jest strawnych dla organizmu ludzkiego. Rolnictwo Korei Północnej, dotykane od 1995 r. na przemian klęskami powodzi i suszy, jest obecnie zdewastowane. Ten kraj, obstający kiedyś przy samowystarczalności, jest obecnie zdany na pomoc międzynarodową. Żeby wyżywić 20 milionów północnych Koreańczyków, potrzeba około 4,5 miliona ton zbóż rocznie; tegoroczne zbiory zapewne nie przekroczą trzech milionów ton. Kryzys żywnościowy doprowadził także do załamania się systemu opieki zdrowotnej. Szpitale nie są w stanie wykarmić pacjentów, a tych przybywa, m.in. dlatego, że niestrawne „erzace" powodują schorzenia żołądka.

Cielęta z mleka

W Japonii niedługo urodzą się trzy cielęta sklonowane z komórek pobranych z krowiego mleka - poinformował instytut naukowo-badawczy korporacji Yukijirushi (jukidżiruszi), zajmującej się przetwórstwem mleka.

W maju specjaliści tej firmy wyodrębnili z mleka krowy, która dopiero co urodziła cielę, komórki jej gruczołów mlecznych. Uzyskane jądra połączono z niezapłodnionymi żeńskimi komórkami płciowymi kilku krów.

Przez dwa miesiące dzielące się komórki hodowano w próbówkach, a następnie wszczepiono krowom, które mają zostać przyszłymi matkami sklonowanych cieląt. Trzy embriony zaczęły normalnie się rozwijać. Cielęta mają się urodzić w kwietniu przyszłego roku.

Nowa metoda pobierania komórek do klonowania z mleka pozwoli uniknąć kosztownych zabiegów oraz ograniczy ryzyko zakażenia bakteriami zwierząt.

Brzęcząca wdzięczność

Około 4.000 osób zatrudnionych w Watykanie otrzyma w grudniu premię w związku z 20-leciem pontyfikatu Jana Pawła II - powiadomiło biuro watykańskie. W krótkim komunikacie poinformowano, że papież „w dowód wdzięczności" za ich pracę w ciągu 20 lat postanowił obdarować premią każdego zatrudnionego w Watykanie.

Okolicznościowa nagroda, jak pisze Reuters, wyniesie milion lirów (600 dolarów) i ma ją otrzymać każdy z 4.000 zatrudnionych w Watykanie: od kardynała po stolarza.

NA 70-LECIE ŚPIEWACTWA W KARWINIE-RAJU

Koncert galowy chóru »Dźwięk«

Historię zorganizowanego śpiewactwa polskiego w Karwinie-Raju tworzyły niezależnie od siebie dwa chóry, które powołane zostały w tym samym roku - 1928. Pierwszy - to zespół śpiewaczy, założony uchwałą z 13 marca przez Zarząd Koła Macierzy Szkolnej w Raju zespół śpiewaczy, drugi - to chór „Dźwięk", który powstał z inicjatywy Koła Macierzy Szkolnej w Karwinie-Granicach. W 1979 roku z zespołów tych powstał jeden, zostając spadkobiercą tradycji obu. W każdym razie swojego 70-lecia „Dźwięk" doczekał dzięki aktywności społeczności polskiej w dzisiejszej Karwinie-Raju. Jubileusz ten obchodzony będzie uroczyście w sobotę 21 listopada 1998 w auli Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie.

◆ *Dyrygent Halina Goniewicz-Urbaś podczas pracy ze swoimi podopiecznymi w świetlicy PZKO w Karwinie-Raju.* ***Fot. MAREK SANTARIUS***

Dyrygent „Dźwięku", HALINA GONIEWICZ-URBAŚ: „To bardzo ambitny i pracowity zespół"

■ ■ Od 19 lat jest pani dyrygentem „Dźwięku". Jak pani ocenia ten etap działalności artystycznej?

- Różnie to wyglądało. Początki były ciężkie. Zaczynaliśmy od 24 osób. Po 3-4 latach ciężkiej, wytężonej pracy podochodziło parę osób. Było nas ponad 30. Pierwsze sukcesy na terenie Zaolzia. Potem zaczęliśmy zapuszczać się do Polski. No i nastał okres naprawdę wielkiego rozkwitu, kiedy nas była prawie pięćdziesiątka. Trwało to parę lat. No i potem niestety zmiana miejsc zamieszkania, chór się postarzał, zaatakowały choroby. I wróciliśmy do stanu sprzed 19 lat. Dziś do „Dźwięku" należy 28-30 ludzi.

■ ■ Ale o jakości chóru decyduje chyba nie tylko liczba chórzystów?

- W pewnym momencie liczba chórzystów jest bardzo ważna. Parę lat temu przeżywaliśmy niełatwy okres, kiedy trzeba było brzmienie zespołu, który miał 45 głosów, przestawić na brzmienie zespołu 30-osobowego. To była naprawdę bardzo trudna sprawa, zważywszy, że chodziło przecież o chór amatorski. Co robili dotąd w dwunastkę czy piętnastkę w jednym głosie, musieli odtąd robić w czwórkę, piątkę.

■ ■ W takiej sytuacji już nikt nie może sobie pozwolić na to, aby porównać śpiewanie...

- No tak - zero play-backu. Pamiętam, że podczas jednego z konkursów chórów PZKO „zagraliśmy" w oczko, bo było nas tylko 21. Grypa położyła resztę. I jeszcze z tych 21 osób część była nie całkiem zdrowa. Pomimo to zajęliśmy drugie miejsce. To był nasz wielki sukces.

■ ■ Czy udało się pani zrealizować z „Dźwiękiem" wszystkie plany artystyczne?

- Ja nie podchodzę do tego w ten sposób, żebym sobie zakładała, że w tym czy następnym roku akurat coś konkretnego zrobię. Okoliczności same zmuszają nas do bardziej wytężonej pracy. Szczególnie wtedy, kiedy chórowi zagraża zastój - mamy za mało koncertów, albo coś niedobrego się dzieje. W takiej sytuacji trzeba ludzi obudzić, trochę postraszyć. Wysłać na jakiś konkurs, albo załatwić jakiś wyjazd, prestiżowy koncert, żeby się znowu zespół pozbierał. Repertuar właściwie podchodzi pod to, co się akurat doraźnie zaplanuje. Ale planów dalekosiężnych na trzy, cztery lata, to raczej nie mam.

■ ■ Nie sądzę, żeby taka mobilizacja podopiecznych sprawiała pani trudności, gdyż „Dźwięk" to niewątpliwie zespół ambitny.

- Bardzo ambitny! I bardzo pracowity! I tak, jak potrafią się świetnie bawić, potrafią też świetnie pracować. Nie powiem, czasami idzie ciężko... To ich ochrzanię, bo co mam zrobić?...

■ ■ A w jakim stanie pani zastała ten zespół?

- Kiedy tu przyszłam, byli przyzwyczajeni do kilku dyrygentów. A poza tym byli po iluś tam latach przerwy na etapie reaktywowania zespołu. Niektórzy nie potrafili nawet dźwięku odebrać z instrumentu. Zaczynało się więc od

dwugłosówek z akompaniamentem. Każdy swoje. Ja czegoś takiego raczej nigdy nie preferowałam. I pierwsze trzy lata dużo mnie kosztowały. Nuty ich uczyłam na tablicy, wartości.

■ ■ A w którym miejscu dziś postawiłaby pani „Dźwięk" w hierarchii zespołów zaolziańskich? Nie chwaląc się, ale bez fałszywej skromności.

- Naprawdę trudno mi powiedzieć. Ocena raczej należy do osób z zewnątrz. Poza tym na Zaolziu zmienia się poziom zespołów. Nie sposób się na przykład porównywać do pana Kaliny, który ma do dyspozycji młodych ludzi. Ma cały kombinat - przygotowuje sobie już śpiewaków w średnich szkołach, ma też śpiewających studentów. Te jego młode zespoły automatycznie wybijają się. Wychodzą na pierwszy plan. Choćby nawet ze względu na wiek. A my? Niedługo sobie laski weźmiemy...

■ ■ Narybku nie ma?

- Właściwie to mamy trochę młodych ludzi. Głównie wśród pań... Rodziny śpiewają. Zresztą wszyscy wiedzą, że w Karwinie-Raju śpiewają rodziny. „Dźwięk" jest jedną wielką rodziną. Bo zawsze ktoś jest czyimś kuzynem, ta pani znowu jest ciotką kogoś innego, tamci są szwagrami itd. Ale w grupie męskiej niestety nie mamy młodych ludzi. Dziewczyny są, ale jeżeli wybiorą się na studia, to koniec... Na pewno kiedyś wrócą, ale wtedy założą rodziny, będą dzieci. Na razie cieszymy się, że są z nami.

■ ■ A jak się pani czuje w tej rodzinie „dźwiękowców"?

- Bardzo dobrze. Tyle że trwało to trochę, nim się przyzwyczaiłam nie tylko do Zaolzia, ale w ogóle do Śląska Cieszyńskiego, na który sprowadziłam się po 25 latach z Górnego Śląska. Jest to niby to samo, ale jednak troszeczkę inna specyfika. I regionu, i ludzi. Język to jeszcze najmniejszy problem. Natomiast na Zaolziu, właściwie na całym Śląsku Cieszyńskim, bo ja nie uznaję tej granicy, są nieco inni ludzie. Bo tu jednak wpływ czeski oddziałuje. A prawdę mówiąc w Cieszynie trudno mi się było zaadaptować, bo - jak to się mówi - jestem nie stela.

■ ■ Co pani szykuje na koncert galowy z okazji jubileuszu 70-lecia Dźwięku?

- Będzie troszeczkę nowych rzeczy, parę starszych. Nie powinien to być za długi koncert, bo ludzie nie mogą się znudzić. I ci słuchający i ci śpiewający. Chciałabym zaprezentować też w ciągu kwadransa program akademickiej „Harmonii", którą prowadzę po drugiej stronie Olzy. Powinien to być koncert udany. A co z tego będzie, zobaczymy.

ANTONI TOMANEK, kierownik chóru „Dźwięk": „Innego dyrygenta sobie nie wyobrażamy".

■ ■ Panie kierowniku, kiedy rozpoczął się awans „Dźwięku"?

- Kiedy ludzie zrozumieli metodę pracy pani dyregent. Kiedy zrozumieli, że nie chodzą śpiewać do przedszkola, ale na próby chóru. I że poziom artystyczny, który sobie pani dyrygent założyła, możemy osiągnąć w bardzo prosty sposób. Wystarczy tylko słuchać jej wskazówek i dać się przez nią prowadzić.

■ ■ A kiedy to zrozumieli?

- Może po czterech latach. Ale jeżeli przyjdzie jakiś pechowy dzień, zdarza się, przestają to rozumieć nawet po 19 latach. I wracają do przedszkola... Wtedy jest najgorzej, bo pani dyrygent się złości i piorunami nas częstuje. Czasami poniektórzy chórzyści może się z tego powodu i obrażają, ale nie mają racji... Chodzimy chętnie do tego zespołu. Lubimy śpiewać, a innego dyrygenta w ogóle sobie nie wyobrażamy.

■ ■ Zadowolony jest pan ze stanu liczebnego chórzystów?

- Liczba naszych chórzystów ustabilizowała się na poziomie 28-30 osób. I nie przewidujemy w najbliższym czasie żadnych ubytków. Natomiast mamy duże trudności z naborem młodzieży, a także starszych amatorów śpiewactwa. O ile nie narzekamy na brak głosów kobiecych, to duży niedobór odczuwamy w tenorach i basach. Starzy już się wykruszają. Nasz nestor, pan Henryk Berbalk, który bardzo dużo dla tego chóru wykonał, skończył osiemdziesiątkę i już chciał zrezygnować. Jednak nie pozwoliliśmy mu, bo bardzo go lubimy. Pan Berbalk to ten człowiek, który doprowadził do wznowienia działalności chóru w Karwinie-Raju. Napisał pamiętnik, powielił, obdarował nim zasłużonych chórzystów. Praca ta posłużyła również studentom Uniwersytetu Śląskiego do pisania prac dyplomowych. Jest to bardzo zacny człowiek.

■ ■ Ile daje „Dźwięk" występów w skali roku?

- Z tym jest różnie. Na przykład w tym roku było kilka bardzo udanych koncertów. A co najważniejsze, udało się nam nagrać kasetę magnetofonową w renomowanym studiu w Ostrawie. Kosztowało nas to sporo wysiłku. Dwa dni mozolnej pracy. Ale w końcu opłaciło się. W ocenie fachowców bowiem nagranie wypadło bardzo dobrze.

■ ■ Kasetę zapewne będzie można nabyć podczas koncertu galowego z okazji waszego 70-lecia.

- Na pewno tak. Będzie ona sprzedawana przy okazji naszej jubileuszowej gali, która odbędzie się w auli Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie 21 listopada o godz. 16. Dodam, że oprócz „Dźwięku" gościnnie wystąpi cieszyńska „Harmonia", kameralny zespół wokalny byłych członków „Harmonii" oraz „Słowiczek", zaprzyjaźniony z „Dźwiękiem" chór mieszany z miejscowości Repty Śląskie.

HENRYK BERBALK, nestor rajskiego śpiewactwa: „Śpiew mnie fascynował od dziecka".

■ ■ Czy to prawda, że pan zamierza opuścić szeregi rajskich chórzystów?

- Nie chcę, ale muszę. Jestem po osiemdziesiątce. I pogarszający się słuch i wzrok nie pozwalają mi być pełnowartościowym chórzystą. Jak się nie widzi na nuty, to trudno dobrze śpiewać? Po jubileuszu pożegnam się z „Dźwiękiem". Po 63 latach w służbie dla tego chóru.

■ ■ I jak ocenia pan tę służbę?

- Śpiew mnie fascynował. Chętnie należałem do chóru. I to od lat dziecięcych, kiedy wstąpiłem do harcerstwa. W harcerstwie sporo się śpiewało. Pieśni harcerskie wpłynęły na mnie do tego stopnia, że mając 17 lat, zapisałem się do chóru Macierzy Szkolnej w Karwinie 2-Granicach. Nazywał się ten chór „Dźwięk". Potem z powodu szkód górniczych tamtejsza kolonia wyludniła się, chór więc przeniósł się do Karwiny 8. Tam niestety nie miał poparcia ze strony zarządu koła, dlatego zaniknął. Ja w tym czasie byłem członkiem koła rajskiego. Ktoś wysunął wniosek, że warto by w Raju wznowić działalność chóru, który tu kiedyś działał. Zobowiązano mnie do podjęcia kroków w kierunku jego reaktywowania. Poprosiłem paru naszych członków i członków zarządu koła, którzy kiedyś należeli do tego zespołu. Zebrała się nas piętnastka, potem 20, później 30. Przyjęliśmy tradycyjną nazwę „Dźwięk". Poprosiłem panią Grabowską, aby zgodziła się nami dyrygować, bo dawny dyrygent Józef Matros, ze względów zdrowotnych wycofał się z ruchu śpiewaczego. Po niej przyszła pani Goniewicz-Urbaś. To był rok 1979. W przyszłym roku przypada więc 20-lecie rajskiego etapu działalności chóru „Dźwięk".

KAZIMIERZ SANTARIUS

Adam Mickiewicz Renaty Putzlacher

FELIETON TEATRALNY

W rocznicę dwóchsetlecia urodzin Adama Mickiewicza Scena Polska TC przyszła z ciekawą inicjatywą wystawienia sztuki o sztuce, o poecie i poezji, umożliwiając nam ponad dwie godziny obcowania z poezją, którą z pietyzmu uznają nawet ci, którzy programowo poezji nie czytają - ostatecznie trzeba jakoś swój wątpliwy nieraz patriotyzm zamanifestować.

Renata Putzlacher podejmując się napisania z tekstów samego poety i jego bliskich sztuki biograficznej, „Idę z daleka, nie wiem, z piekła czyli z raju...", wywiązała się, moim zdaniem, bardzo dobrze z wytyczonego sobie celu. Można było, a autorka scenariusza w pełni to sobie uświadamia, zrobić to inaczej na wiele sposobów, jeszcze bardziej upatetycznić jego wieszczość lub odbrązowić jego życiorys itp. Autorka scenariusza potrafiła w nim zmieścić wszystkiego po trosze i niczym w kalejdoskopie pokazać najważniejsze momenty życia i twórczości Adama Mickiewicza. Jego narodziny, studia, miłości i miłostki, wzloty twórcze i upadki życiowe, słowem dając nam wspaniałą lekcję literatury polskiego romantyzmu i poezji.

Naturalnie to wszystko w pomysłowej reżyserii Rudolfa Molińskiego, opracowaniu scenicznym Tadeusza Smolickiego (proste sceny, oszczędne, często symboliczne rekwizyty) i pięknej oprawie muzycznej Zygmunta Koniecznego oraz z pełnym zaangażowaniem prawie wszystkich aktorów (niektórzy grają po kilka ról) dało w efekcie piękne widowisko o sprawach bądź co bądź znanych i traktowanych z powagą.

Rzecz ta na pewno będzie się podobała, bo choć to o poecie i z poezją, która u nas prawdę powiedziawszy nie cieszy się nadmierną popularnością, to jednak to nie byle jaki poeta i poezja, a Mickiewicz od dawna w naszej polskozaolziańskiej rzeczywistości patronował licznym wieczornicom i programowym imprezom, zwłaszcza podczas okrągłych rocznic poety. A ponieważ obecnie chodzi o nietuzinkową rocznicę i o wspaniałe widowisko teatralne, to o tyle łatwiej nam będzie zaliczyć jeszcze jednego Mickiewicza.

A ponieważ poezji nie sposób opisać i nie potrzeba powtarzać biografii wielkiego poety, należy tylko szczerze polecić najnowszą pozycję Sceny Polskiej. „Idę z daleka..." w pełni zasługuje na naszą uwagę i przychylność. Poza tym pozycja ta w dużym stopniu może się przysłużyć uczniom i studentom, uatrakcyjniając nudnawe nierzadko lekcje literatury, a nas zwyczajnych zjadaczy chleba może sprowokować do sięgnięcia po któryś z tomów dawno nie czytanego wieszcza. A warto, bo niejeden artysta słowa polszczyzny uczył się u Mickiewicza.

Należy się więc nasza wdzięczność autorce scenariusza, reżyserowi i aktorom za piękny wieczór żywej poezji i frapujący skrót ciekawego życiorysu.

KAZIMIERZ JAWORSKI

▲ *Anna Paprzyca jako Celina Szymanowska, żona Adama Mickiewicza, oraz Kazimierz Siedlaczek w roli wieszcza.* ***Fot. WIESŁAW PRZECZEK***

PROMOCJA KSIĄŻKI - I POCHWAŁA „TŁUSTEGO ŻYCIA"

»Dieta optymalna« po czesku

Duża sala hotelu „Piast" z trudem pomieściła w ub. piątek uczestników spotkania zorganizowanego przez Polskie Towarzystwo Medyczne w RC i połączonego z promocją „Diety optymalnej" Jana Kwaśniewskiego i Marka Chylińskiego (obaj byli gośćmi spotkania), a ściślej mówiąc - z prezentacją czeskiego i zarazem pierwszego przekładu książki, noszącego tytuł „Optimální dieta". Ukazał on się niedawno nakładem olbrachcickiego wydawnictwa SAK.

Do „Piasta" przybyli nie tylko członkowie PTM z jego przewodniczącym, Bogusławem Chwajolem, ale również zwolennicy dra Kwaśniewskiego z obu stron Olzy, wśród nich ludzie mający już z „dietą optymalną" swoje własne, dobre doświadczenia. Wcale pokaźną grupę przywiodła tu zwykła ciekawość - teorie głoszone przez doktora z Ciechocinka dla miłośników tradycyjnej „kuchni śląskiej" muszą przecież być - i faktycznie są - bulwersujące i niepojęte.

Gośćmi piątkowego spotkania byli też autorzy czeskiego przekładu „Diety optymalnej", wśród nich wydawca Kazimierz Santarius oraz tłumacze Pavla Jaworska i Edward Pasz. Przybył też do Cz. Cieszyna Bohdan Borejko z Wiednia, który przygotowuje obecnie niemieckie tłumaczenie książki Kwaśniewskiego.

Ci wszyscy, a było ich na sali niemało, którzy już teraz są zdecydowanymi zwolennikami „tłustej diety", mogli czuć się przebiegiem spotkania w pełni usatysfakcjonowani. Doktor Kwaśniewski opowiadał o sobie i o narodzinach „optymalnej diety", z sali odzywały się głosy ludzi wyleczonych przez Kwaśniewskiego z przeróżnych chorób i niedomagań. Niektórzy, jak twierdzili, przestrzegają już zasad „tłustej diety" ku swojemu pełnemu zadowoleniu wiele lat, inni zdecydowali się zmienić radykalnie sposób odżywiania się dopiero niedawno, wszyscy jednak nie szczędzili pod adresem lekarza z Ciechocinka, autora diety, wyrazów wdzięczności.

Spory niedosyt natomiast odczuwać musieli ci spośród uczestników spotkania, którzy przyszli na promocję książki ciekawi rzeczowej dyskusji, a nawet polemiki z udziałem znajdujących się na sali lekarzy (z ręką na sercu - kto z pacjentów spotyka się dziś w gabinecie lekarskim z radą, aby zamiast ciemnego pieczywa i innego błonnika, jarzynek i owoców zajadać się kopami jaj i tłustym mięsiwem?). Żadnego spierania się, polemik ani zajadłych dyskusji jednak, niestety, nie było, z czego można wnosić, że lekarzom „wszystko jest jasne w tej kwestii". Czyżby naprawdę nie było o czym mówić? Audytorium i temat spotkania wręcz zachęcały do tego. Skończyło sie jednak na jednostronnej „pochwale tłustego życia". Tak czy inaczej - ci, którzy przyszli do „Piasta", aby dowiedzieć się po prostu o metodzie Kwaśniewskiego czegoś więcej, nie czuli się zawiedzeni, otrzymali bowiem sporą porcję zachęty do zerwania z długoletnimi, tradycją uświęconymi, kulinarnymi przyzwyczajeniami.

Na miejscu można było kupić czeski przekład „Diety optymalnej", z czego wielu gości skwapliwie skorzystało. „Przestudiuję to sobie spokojnie w domu, pomyślę - i zobaczę..." - powiedziała mi po spotkaniu znajoma lekarka.

HENRYKA BITTMAR

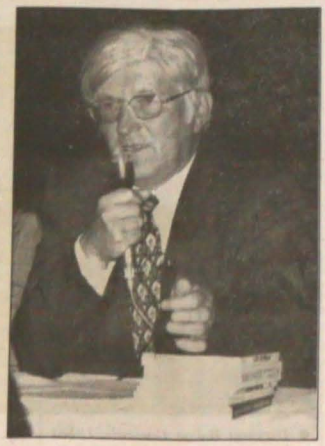

▲ *U góry autor „diety optymalnej", Jan Kwaśniewski. ▲ Wśród uczestników spotkania - zaolziańscy lekarze małżeństwo Bolkowie (z prawej).*

▲ *Z lewej: Jan Kwaśniewski, Kazimierz Santarius, Bogusław Chwajol, Marek Chyliński.* *Zdjęcia: MAREK SANTARIUS*

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Najazdy poetów

Pragnę tutaj nawiązać do swej notatki „Poetycki Brzeg" z soboty 31 X, tzn. zdać refleksyjną relację, jako zaolziański zaciężny, z IX Międzynarodowego Najazdu Poetów na Zamek Piastów Śląskich w Brzegu (21-25 X). Skoszarowano wojów w „Piaście", równie posuniętym jak ten czeskocieszyński, a pomimo tego prosperującym hoteliku brzeskim. Na inaugurację w II liceum kroczyłem z S. Szewczenką z Kijowa, co to przybliża Ukraińcom literaturę polską.

Pracowicie się zrobiło i wspólnie: lekcje poetyckie w brzeskich szkołach kazały nam na nowo przemyśleć wiele rzeczy i śmiało podjąć rolę bezbronnego zdawałoby się słowa poetyckiego. Wziąłem ongi, przed siedmioma laty, udział w II Najeździe, z Kaziem Jaworskim i Wiesiem A. Bergerem, to szukałem teraz znajomych miejsc i twarzy. Poszerzono formułę brzeskiej imprezy: ze śląskiej zrobiła się międzynarodowa, z zaciągiem także pozapolonijnym. Udział Irakijczyków z trzech krajów: Polski (Hatif Dżanabi), Anglii (Haszim Szafik) i Szwajcarii (Szaker Laibi) bodaj uatrakcyjnił pomysł najazdu i uwierzytelnił jego posłannictwo. Zdarzyło się zresztą, że poetyckie misterium chleba tym razem ściągnęło do Brzegu także węgierskiego filatelistę z „chlebowymi" znaczkami, M. Balázsa...

Świat, do którego wróciłem, okazał się trochę inny. Towarzysząca najazdowi antologia „Gościniec gogoliński" objęła wśród nazwisk zaolziańskich: K. Kaszpra, zmarłego W. Młynka, W. Przeczka, J. Pyszkę i G. Sajdoka. Bez młodszych; to oni, sądzę, powinni nas teraz w Brzegu reprezentować, w środowisku, które nadal stawia na Stowarzyszenie Żywych Poetów oraz na konkurs im. Marka Jodłowskiego, dla młodszych. Te tereny wsparły tym razem studentki slawistyki z niemieckiej Moguncji, ze zgrupowania „Dialog": Karolina Rakoczy, Alina Pedlowska i Liane. Z terenów byłej Czechosłowacji sprawdzili się zwłaszcza młodzi Słowacy: M. Hatala i M. Brueck, bezpośredni i ciekawi innych środowisk. Poetów z Wilna zawłaszczył ktoś ze sponsorów.

Twierdzi się w ekskluzywnym czeskim piśmie „Prostor", iż pierwszymi dzisiaj autsajderami są poeci. Stają na zewnątrz, z dala od kultury masowej. Pomimo tego pęd do poezji jest ogólny, dotyczy jednak kiczowatości, bądź na terenie wierszoklectwa, bądź ekstrawagancyjnej subkultury młodzieżowej. Słowu poetyckiemu w Brzegu stawiano wysokie wymagania autentyzmu, celności, nawet błyskotliwości, w sumie siły przebicia. Pozostała nam lekkość i trafność metafory, która podnosi z otępienia i oczyszcza ze szlamów blichtru. Rodzaj zbuntowanej pokory.

Słowo jako przeciwstawienie się jednostronności życia, jako wiara i nadzieja... W świątyni gogolińskiej, neogotyckim kościółku Najśw. Serca Jezusowego, w niedzielnej porze poobiedniej śpiewał chór mieszany, prezentował się duet „Moskiewska Roma", recytowali po ukraińsku, iracku i polsku poeci z wielu krajów... Wzruszeni uczestnicy „Ekumenicznego spotkania poetów" skorzystali więcej niż właściciele tamtego telewizora, którego antenę mozolnie nakierowywano przed gogolińskim dworcem. Żywa kultura, żywe słowo, wiatr we włosach oraz gorące dłonie i serca przyjaciół, którzy niosą pocieszenie... Notuję to dla przykładu, a nuż któryś z kościółków nad Olzą zechce wesprzeć z wiarą także kulturę człowieka...

Wracaliśmy przez Chałupki i Bogumin. Celnik kazał mi „przeszaltrować" się na „urzędowy" czeski. Polak? Tam w górach mówcie se, jak chcecie, nie tu, w Boguminie. Przystanąłem potem pod swym domem na rynku: klangor dzikich gęsi... Ciągnęły nocą skądś od Brzegu poetów. Bez paszportów.

WŁADYSŁAW SIKORA

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA (30)

Z. OLECH

Graj, Cyganie... czyli Dziewczyna znad Olzy

- Dlaczego te wszystkie okna są zakratowane? - zagadnął siebie w duchu. - Ten dom sprawia wrażenie więzienia, jest taki stary i opuszczony i wznosi się na samym skraju lasu. Nie powiem nikomu mego nazwiska, przypuszczam, że i tak zechcą udzielić mi schronienia.

Książę zeskoczył z siodła, ujął konia za cugle i trzykrotnie zapukał do ciężkich, okutych żelazem drzwi.

- Kto tam? - zapytał jakiś głos z wewnątrz.

- Podróżny, który chciałby się schronić przed burzą - odpowiedział książę.

W drzwiach uchyliło się małe okienko i wyjrzała przez nie brodata twarz mężczyzny.

- Ruszajcie dalej - rozległ się ten sam niezbyt przyjazny głos. - Szukajcie gdzie indziej schronienia.

- Kiedy nigdzie dokoła nie widzę żadnego domu - odparł książę, nie chcąc, żeby go poznano. - Chciałem więc prosić, aby pan otworzył drzwi i wpuścił mnie do środka. Czy pan jest właścicielem tego domu?

- Właścicielem? Nie, mój przyjacielu, właściciela tutaj w ogóle nie ma, wolałby z pewnością nie przebywać pod tym dachem.

- Mam jednak nadzieję, że mi pan wreszcie drzwi otworzy, chętnie pana za to wynagrodzę - książę wyjął z kieszeni wypchaną sakiewkę. Usłyszał w odpowiedzi głośny nieprzyjemny śmiech.

- Schowajcie swoje pieniądze, podróżny - zawołał brodacz. - Te drzwi nie dla złota się otwierają, tylko dla ludzkiej nędzy.

Książę zdziwiony cofnął się o krok.

- Więc niech mi pan wreszcie powie - wybuchnął zniecierpliwiony - do kogo właściwie ten dom należy?

- Dom ten stoi na gruntach księcia Ksawerego Larischa - brzmiała odpowiedź.

Książę przez chwilę stał oniemiały.

- Człowieku - odezwał się znowu - jeżeli pan nie oszukuje i jeżeli rzeczywiście dom ten należy do księcia Ksawerego Larischa, to prawdopodobnie postawiony tu został w jakimś celu. Kto zamieszkuje te mury?

- Najnieszczęśliwsi z nieszczęśliwych - odpowiedział brodacz. - Ten dom jest zakładem dla obłąkanych.

- Wobec tego otwierać natychmiast. Zawołać zarządzającego zakładem. Ja sam jestem księciem.

W głosie i postawie mówiącego było tyle pewności siebie, że odźwierny natychmiast drzwi otworzył.

- Czyż to możliwe? - wybąkał. - Więc to istotnie Wasza Wysokość? Ach, jakże mogłem w ten sposób się zachować!

- Uspokójcie się - uśmiechnął się książę, klepiąc odźwiernego po ramieniu. - Gdyby nie ta burza, z pewnością bym was nie niepokoił. Zawiadomcie teraz dyrektora, że zbłądziwszy na polowaniu, wstąpiłem tutaj, szukając schronienia. Proszę jednak zaznaczyć, że nie życzę sobie, aby ktokolwiek dowiedział się, kim jestem.

Odźwierny oddalił się, zaprowadziwszy uprzednio wierzchowca księcia do stajni. Książę Ksawery począł rozglądać się po hallu. W całym domu panowała głęboka cisza, którą od czasu do czasu przerywał nieprzytomny krzyk ścinający krew w żyłach. Wreszcie rozległy się kroki i dwaj mężczyźni szybko zbiegli po schodach. Byli to dyrektor i lekarz zakładowy, ten ostatni, wysoki, szczupły, o sympatycznej twarzy. Obydwaj mężczyźni skłonili się głęboko przed księciem, ten zaś po kolei uścisnął im dłonie.

- Zasadniczo muszę prosić o wybaczenie, moi panowie, że wśród nocy wtargnąłem do tego domu. Zmusiła mnie do tego nadciągająca burza.

- Jesteśmy szczęśliwi, że możemy gościć Waszą Wysokość w tych murach - odparł dyrektor. - Natychmiast każę przygotować odpowiednie pokoje dla Waszej Wysokości, mam bowiem nadzieję, że Wasza Wysokość raczy przepędzić tu noc.

- Właściwie nie mam takiego zamiaru - uśmiechnął się książę. - Gdy tylko deszcz przestanie padać, wrócę natychmiast do Darkowa. Skoro jednakże sprowadziły mnie tu okoliczności, chciałbym zwiedzić dokładnie ten zakład. Obowiązkiem moim jest przekonać się naocznie, jaką opiekę mają tutaj biedni chorzy. Niech pan idzie przodem, panie dyrektorze, pójdę za panem.

Dyrektor zakładu ruszył w górę po schodach, za nim postępował książę, a lekarz miejscowy zamykał ten pochód.

Ponuro i nieprzyjemnie wyglądał korytarz na pierwszym piętrze. Był dość długi i mroczny, a prowadziły z niego drzwi do rozmaitych oddzielnych pokojów. Idąc tym korytarzem, książę co chwilę słyszał jakieś głośne westchnienie.

- Proszę mi otworzyć którąś z tych cel - zwrócił się do dyrektora - chciałbym zobaczyć, jak tam w środku wygląda.

Dyrektor skinął na jednego z kluczników, który podbiegł na rozkaz. Po krótkiej chwili drzwi do celi zostały otwarte.

Smutny widok przedstawił się oczom księcia, ujrzał bowiem młodą, piękną kobietę, wijącą się na łóżku i gryzącą poduszki.

- Ta chora cierpi na manię prześladowczą - wyjaśnił młody lekarz, zwracając się do księcia. Mąż jej był kasjerem bankowym i pewnego dnia przywłaszczył sobie jakąś pokaźną sumę. Gdy zawiadomiono o tym nieszczęśliwą kobietę, wydała okrzyk rozpaczy i jakby rażona piorunem osunęła się na ziemię. Od tej pory postradała zmysły, wierzy ustawicznie w to, że ściga ją policja.

Książę wzruszony opuścił celę, rozkazując otworzyć następne drzwi. Mieszkańcem tej celi był chudy, wyschnięty prawie na szkielet mężczyzna o długich, opadających na ramiona siwych włosach. Ten nie leżał na łóżku, tylko stał przy oknie, przycisnąwszy twarz do żelaznej kraty. Na widok księcia chory odwrócił się i zawołał gorączkowym szeptem:

- Dzisiaj w nocy przyjdzie na pewno! Czyż nie widział pan przed tym błyskawicy? To był najlepszy zwiastun. Wielka kometa musi się zderzyć z ziemią, czego dowodem są moje obliczenia. - Nagle obłąkany umilkł i głośny okrzyk przestrachu wydarł się z jego piersi, po czym upadł na podłogę, wzbudzając przerażenie księcia.

- Co jest temu człowiekowi? - zapytał książę, spoglądając na lekarza.

- Cierpi na fantazję, że ziemia zderzy się z ogromną kometą. Co wieczór oczekuje zjawienia się tej komety, pada na ziemię i drży tak strasznie, że pielęgniarz musi go przenosić na łóżko i trzeba mu dawać środki uspokajające.

Książę szybko wyszedł z tej celi, nie mając już ochoty oglądać dalszych. Na ogół był zadowolony ze stanu, w jakim się znajdował zakład. Wszędzie panowała czystość, czuło się, że chorzy otoczeni są troskliwą opieką. Dyrektor i lekarz wprowadzili teraz księcia na drugie piętro, zaznaczając mu, że tutaj znajdują się najbardziej niebezpieczni chorzy, mianowicie ci, których nawiedzają ataki furii. Drzwi wszystkich cel na drugim piętrze okute były żelazem i w każdych drzwiach znajdowało się małe okienko, aby dozorca mógł swobodnie zaglądać do wnętrza celi. (cdn.)

Statut Kongresu Polaków w Republice Czeskiej

PRZYJĘTY PRZEZ ZGROMADZENIE OGÓLNE KONGRESU POLAKÓW W RC 22. 2. 1997

Preambuła

Społeczeństwo polskie na terenie RC jest integralną częścią społeczeństwa RC.

Społeczeństwo polskie w RC opowiada się za budowaniem życia publicznego i państwa na zasadach wolności, sprawiedliwości i humanizmu.

Społeczeństwo polskie w RC dąży do współtworzenia państwa opartego między innymi na zasadach podmiotowości jednostki obywatelskiej, demokracji parlamentarnej, samorządności, odpowiedzialności socjalnej, gospodarki rynkowej, poszanowania własności, tolerancji poglądów i wyznań, odpowiedzialności za środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe, respektowania praw społeczności mniejszości narodowych.

Rozdział I

Nazwa, siedziba, osobowość

1. Nazwa stowarzyszenia brzmi: Kongres Polaków w Republice Czeskiej (Kongres Polaków w RC). Siedzibą stowarzyszenia jest Czeski Cieszyn.

2. Kongres Polaków w RC posiada w myśl ustawy o zrzeszaniu obywateli osobowość prawną.

Rozdział II

Posłannictwo i cele Kongresu Polaków w RC

1. Najwyższym posłannictwem Kongresu Polaków w RC jest jednoczenie społeczeństwa polskiego w RC, ochrona jego praw i interesów. W celu realizacji tego posłannictwa zrzeszają się w Kongresie Polaków w RC zarejestrowane w RC organizacje polskie oraz osoby fizyczne.

2. Kongres Polaków w RC reprezentuje społeczeństwo polskie na zewnątrz, zwłaszcza wobec centralnej i terenowej administracji państwowej, parlamentu i samorządów terytorialnych, tworzy pomost między państwami i narodami RC i RP.

3. Kongres Polaków dba o interesy społeczności polskiej, szczególnie dotyczące prawa do edukacji w języku polskim i w duchu tradycji narodowej, do informacji, środków masowego przekazu i wydawnictw w języku ojczystym oraz prawa używania języka polskiego w życiu publicznym.

4. Kongres Polaków w RC dąży do utrwalania i pogłębiania stosunków z Macierzą i Polonią całego świata, do pielęgnowania i wszechstronnego pomnażania dziedzictwa kultury narodowej.

5. Kongres Polaków w RC dąży do stwarzania warunków uzyskania stałej reprezentacji społeczności polskiej w RC w organach przedstawicielskich wszystkich szczebli, wspiera działania mające na celu zacieśnianie współpracy transgranicznej.

Rozdział III

Struktura organizacyjna Kongresu Polaków w RC

Artykuł 1

Organizacje zrzeszone w Kongresie Polaków w RC

1. Kongres Polaków w RC zrzesza na równych prawach organizacje polskie zarejestrowane w RC na podstawie ich dobrowolnej decyzji. Podjęcie takiej decyzji oznajmia organ wykonawczy danej organizacji na piśmie Radzie Przedstawicieli. Rada Przedstawicieli w terminie do trzech miesięcy podejmuje decyzję o przyjęciu lub odrzuceniu członkostwa danej organizacji w Kongresie Polaków w RC.

2. Organizacja członkowska może kiedykolwiek na podstawie własnej decyzji wystąpić z Kongresu Polaków w RC. Podjęcie takiej decyzji oznajmia organizacja na piśmie Radzie Przedstawicieli.

3. Organizacja członkowska może zostać wykluczona z Kongresu Polaków w RC. Do wykluczenia może dojść tylko przez uchwałę Zgromadzenia Ogólnego Kongresu Polaków w RC na wniosek Rady Przedstawicieli.

4. Organizacje zrzeszone w Kongresie Polaków w RC delegują swych reprezentantów do Rady Przedstawicieli oraz na Zgromadzenie Ogólne.

5. Członkostwo w Kongresie Polaków w RC nie narusza suwerennych praw i obowiązków organizacji.

Artykuł 2

Sejmiki

1. Sejmik jest dobrowolnym zgromadzeniem osób w wieku powyżej 18 lat zamieszkujących na terenie danej gminy i opowiadających się za narodowością polską. Sejmiki organizowane są przez Komitet Gminny.

2. Głównym zadaniem sejmiku jest wybór delegatów na Zgromadzenie Ogólne, wybór pełnomocnika i jego zastępcy, składanie wniosków pod obrady Zgromadzenia Ogólnego, ocena pracy Komitetu Gminnego oraz Rady Polaków w mijającej kadencji.

3. Delegatem, pełnomocnikiem i zastępcą pełnomocnika może zostać osoba w wieku powyżej 18 lat zamieszkująca na terenie danej gminy.

4. Delegaci, pełnomocnik i jego zastępca wybierani są w wyborach bezpośrednich i równych. O sposobie głosowania decyduje sejmik.

Artykuł 3

Komitety Gminne

1. Komitet Gminny składa się z przedstawicieli tych organizacji członkowskich Kongresu Polaków w RC, które działają w danej gminie oraz wybranego na sejmiku pełnomocnika i jego zastępcy.

2. Komitet Gminny rozwija swoją działalność w okresie między sejmikami oraz organizuje w danej gminie sejmik przed Zgromadzeniem Ogólnym.

3. Komitet Gminny reprezentuje społeczeństwo polskie danej gminy.

4. Zebrania Komitetu Gminnego zwoływane są przez pełnomocnika według potrzeby, minimalnie jednak raz na 6 miesięcy.

Artykuł 4

Pełnomocnik

1. Pełnomocnik i jego zastępca wybierani są na sejmiku z grona obecnych osób fizycznych.

2. Pełnomocnik jest upoważniony do reprezentowania społeczności polskiej danej gminy wobec samorządów gminnych i terenowych władz administracji państwowej.

3. Pełnomocnik utrzymuje stały kontakt z Radą Polaków przez całą jej kadencję, zgłasza wnioski pod obrady Rady Polaków, informuje ją o potrzebach swych wyborców.

4. Pełnomocnik co najmniej raz na 6 miesięcy zwołuje posiedzenie Komitetu Gminnego i prowadzi jego obrady.

5. Pełnomocnik może w wypadku pilnej potrzeby, na podstawie decyzji Komitetu Gminnego lub żądania delegatów na Zgromadzenie Ogólne z danej gminy zwołać nadzwyczajny sejmik.

Rozdział IV

Organy Kongresu Polaków w RC

Artykuł 1

Założenia ogólne

1. Organami Kongresu Polaków w RC są:
- Zgromadzenie Ogólne,
- Rada Przedstawicieli,
- Rada Polaków,
- Komisja Kontrolna.

2. Organy te zdolne są do podejmowania decyzji przy obecności co najmniej 1/2 uprawnionych do głosowania.

3. Decyzje i uchwały organów są prawomocne, jeżeli za ich przyjęciem głosuje więcej niż połowa obecnych osób uprawnionych do głosowania. Wyjątek stanowi Rada Polaków, w której decyzje i uchwały przyjmowane są większością głosów jej pełnego składu.

4. Nie wyklucza to innego trybu głosowania wynikającego z niniejszego statutu.

Artykuł 2

Zgromadzenie Ogólne

1. Najwyższym organem Kongresu Polaków w RC jest Zgromadzenie Ogólne.

2. Zgromadzenie Ogólne tworzą delegaci wybrani w bezpośrednich, równych wyborach na sejmikach.

3. Prócz tego delegatami są osoby wydelegowane na Zgromadzenie Ogólne przez organizacje członkowskie Kongresu Polaków w RC.

4. Zgromadzenie Ogólne odbywa się nie później niż miesiąc po upływie dwuletniej kadencji Rady Polaków. O terminie zwołania Zgromadzenia Ogólnego Rada Polaków informuje nie później niż dwa miesiące przed planowanym terminem.

5. Zgromadzenie Ogólne musi również zostać zwołane przez Radę Polaków w terminie dwóch miesięcy od wpłynięcia wniosku o jego zwołanie, jeśli zażądają tego:

a) 2/3 członków Rady Przedstawicieli,

b) 2/3 członków Rady Polaków,

c) jednomyślnie wszyscy członkowie Komisji Kontrolnej,

d) 2/3 delegatów wybranych w gminach na ostatnie Zgromadzenie Ogólne.

6. Zgromadzenie Ogólne rozpatruje i podejmuje decyzje we wszystkich żywotnych sprawach Polaków w RC. Przede wszystkim:

1) określa podstawowe zasady i cele działalności Kongresu Polaków w RC,

2) przyjmuje lub odrzuca sprawozdanie z działalności Rady Przedstawicieli, Rady Polaków i Komisji Kontrolnej,

3) wybiera członków Rady Polaków i Komisji Kontrolnej,

4) uchwala, zmienia i interpretuje statut Kongresu Polaków w RC,

5) zatwierdza zasady gospodarowania Rady Polaków na następną kadencję,

6) rozstrzyga o odwołaniu od decyzji Rady Przedstawicieli i odrzuceniu członkostwa organizacji w Kongresie Polaków w RC.

Artykuł 3

Rada Przedstawicieli

1. Rada Przedstawicieli zrzesza po dwóch reprezentantów organizacji członkowskich Kongresu Polaków w RC oraz wybranych na sejmikach pełnomocników.

2. Rada Przedstawicieli oprócz innych uprawnień i obowiązków wynikających z niniejszego statutu jest ciałem doradczym, koordynującym i integrującym. W szczególności zadaniem Rady Przedstawicieli jest:

1) ustalanie form i metod realizacji uchwały Zgromadzenia Ogólnego,

2) wytyczanie aktualnych kierunków działania Rady Polaków,

3) czuwanie nad działalnością Komitetów Gminnych,

4) opracowywanie ordynacji wyborczej, na podstawie której wybierani są delegaci Zgromadzenia Ogólnego.

3. Rada Przedstawicieli schodzi się wspólnie z Radą Polaków w terminie do jednego miesiąca po zakończeniu Zgromadzenia Ogólnego na posiedzeniu, które zwołuje i prowadzi prezes Rady Polaków. Na tym posiedzeniu Rada Przedstawicieli wybiera z grona członków Rady Polaków wiceprezesa Rady Polaków, który zostaje zarazem przewodniczącym Rady Przedstawicieli, oraz uchwala swój regulamin wewnętrzny.

4. Posiedzenia Rady Przedstawicieli odbywają się raz na trzy miesiące, wspólne posiedzenia z Radą Polaków raz na sześć miesięcy. Rada Przedstawicieli informuje o swym posiedzeniu z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni przewodniczącego Komisji Kontrolnej. Komisja Kontrolna ma prawo wysłać na posiedzenie Rady Przedstawicieli swego reprezentanta z głosem doradczym.

Artykuł 4

Rada Polaków

1. Reprezentantem społeczności polskiej w RC w okresie między Zgromadzeniami Ogólnymi oraz organem wykonawczym Kongresu Polaków jest Rada Polaków powoływana na Zgromadzeniu Ogólnym.

2. Członkiem Rady Polaków może zostać osoba fizyczna, która ukończyła 18 lat i posiada stałe miejsce zamieszkania na terenie Republiki Czeskiej.

3. Radę Polaków tworzy dziewięć osób wybieranych przez delegatów Zgromadzenia Ogólnego w równych wyborach w głosowaniu tajnym. Zgromadzenie Ogólne wybiera również rezerwowych, którzy stają się członkami Rady Polaków, jeśli ktoś z członków Rady Polaków rezygnuje z mandatu lub nie może go dalej wykonywać. Rezerwowi są powoływani do wykonywania funkcji przez Radę Polaków w kolejności według największej ilości głosów delegatów uzyskanych na ostatnim Zgromadzeniu Ogólnym.

4. Pierwsze posiedzenie Rady Polaków zwołuje i prowadzi w dniu zakończenia Zgromadzenia Ogólnego członek Rady Polaków, który uzyskał w wyborach największą ilość głosów, w wypadku równej ilości głosów osoba starsza wiekiem.

5. Na pierwszym posiedzeniu Rada Polaków musi wybrać ze swego grona prezesa i jednego wiceprezesa. Drugi wiceprezes wybierany jest przez Radę Przedstawicieli. Prezes nie może być zatrudniony na stanowisku szefa kancelarii Rady Polaków.

6. Radę Polaków reprezentuje na zewnątrz i wszelkie pisma od niej wychodzące podpisuje prezes Rady Polaków lub inny jej członek, na którego prezes przeniósł pisemnie wyżej wymienione upoważnienia. W wypadku, że prezes nie może wykonywać wyżej wymienionych uprawnień, wykonują je wspólnie wiceprezesowie lub co najmniej pięciu członków Rady Polaków.

7. O dalszej strukturze wewnętrznej stanowi Rada Polaków samodzielnie.

8. Rada Polaków w okresie między Zgromadzeniami Ogólnymi działa w intencji uchwały Zgromadzenia Ogólnego, niniejszego statutu oraz wytycznych Rady Przedstawicieli, rozpatrując i podejmując decyzje we wszystkich ważnych sprawach Polaków w RC z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do decyzji Zgromadzenia Ogólnego. Przede wszystkim Rada Polaków:

1) realizuje uchwałę Zgromadzenia Ogólnego,

2) realizuje wytyczne Rady Przedstawicieli,

3) realizuje budżet i zasady gospodarowania,

4) powołuje do życia jednostki gospodarcze,

5) współpracuje z Radą Przedstawicieli, Pełnomocnikami, Komitetami Gminnymi oraz Komisją Kontrolną,

6) kieruje działalnością Kancelarii Rady Polaków, wobec jej pracowników wykonuje prawa i obowiązki pracodawcy,

7) rozpatruje pisemne wnioski Polaków w RC, na które udziela pisemnej odpowiedzi w terminie do 2 miesięcy.

9. Rada Polaków obraduje co najmniej raz na miesiąc. Zobowiązana jest o każdym swym posiedzeniu z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni informować przewodniczącego Komisji Kontrolnej. Komisa Kontrolna ma prawo wysłać na posiedzenie Rady Polaków swego przedstawiciela z głosem doradczym.

10. Rada Polaków może powoływać jako ciała doradcze i opiniotwórcze komisje stałe i doraźne.

Artykuł 5

Komisja Kontrolna

1. Organem kontrolnym Rady Przedstawicieli i Rady Polaków jest Komisja Kontrolna powoływana na Zgromadzeniu Ogólnym.

2. Członkiem Komisji Kontrolnej może zostać osoba fizyczna, która ukończyła 18 lat i posiada trwałe miejsce zamieszkania na terenie Republiki Czeskiej.

3. Komisję Kontrolną tworzy pięć osób wybieranych przez delegatów Zgromadzenia Ogólnego w równych wyborach w głosowaniu tajnym. Zgromadzenie Ogólne wybiera również rezerwowych, którzy stają się członkami Komisji Kontrolnej, jeśli ktoś z członków Komisji Kontrolnej zrezygnuje z mandatu lub nie może go dalej wykonywać. Rezerwowi są powoływani do wykonywania funkcji w kolejności według największej ilości głosów delegatów uzyskanych na ostatnim Zgromadzeniu Ogólnym. Członkiem Komisji Kontrolnej nie może być członek Rady Przedstawicieli lub Rady Polaków.

4. Pierwsze posiedzenie Komisji Kontrolnej odbywa się w dniu zakończenia Zgromadzenia Ogólnego. Zwołuje je i prowadzi członek Komisji Kontrolnej, który uzyskał w wyborach najwięcej głosów.

5. Na pierwszym posiedzeniu Komisja Kontrolna musi wybrać ze swego grona przewodniczącego, który będzie kierował jej pracą. O dalszej strukturze wewnętrznej stanowi Komisja Kontrolna samodzielnie.

6. Komisja Kontrolna działa niezależnie od Rady Przedstawicieli i Rady Polaków, jest odpowiedzialna tylko wobec Zgromadzenia Ogólnego. Komisja Kontrolna kontroluje co najmniej raz na rok działalność Rady Przedstawicieli i co najmniej raz na pół roku działalność Rady Polaków.

7. W wypadku stwierdzenia rażących uchybień w działalności tych organów zobowiązana jest zażądać zwołania Zgromadzenia Ogólnego.

8. Rada Przedstawicieli i Rada Polaków zobowiązane są przedstawić na żądanie Komisji Kontrolnej wszelkie dokumenty dotyczące ich działalności finansowej i merytorycznej.

9. Komisja Kontrolna składa na Zgromadzeniu Ogólnym sprawozdanie ze swej pracy i ocenia działalność Rady Przedstawicieli i Rady Polaków. Przedstawia również wniosek zasad gospodarowania na następną kadencję.

10. Komisja Kontrolna ma prawo do uczestniczenia w posiedzeniach rad nadzorczych podmiotów gospodarczych, w których Rada Polaków jest udziałowcem większościowym lub jedynym, oraz prawo wglądu do bilansu podmiotów gospodarczych, w których Rada Polaków jest współudziałowcem.

Rozdział V

Założenia gospodarcze

1. Majątek Kongresu Polaków w RC pochodzi z zysków z działalności gospodarczej, z darów, dotacji itp.

2. Dla potrzeb Kongresu Polaków w RC organizuje w ramach swych uprawnień działalność gospodarczą Rada Polaków.

3. Rada Polaków uprawniona jest do powołania do życia podmiotów prawnych w myśl obowiązującego ustawodawstwa RC, wykonuje nadzór nad ich działalnością oraz odpowiada przed Zgromadzeniem Ogólnym za ich gospodarowanie.

Rozdział VI

Postanowienia końcowe

1. Stosunki nieuregulowane niniejszym statutem oraz ogólnie obowiązującymi przepisami prawa rozstrzyga Zgromadzenie Ogólne, a w okresie między Zgromadzeniami Ogólnymi Rada Przedstawicieli wspólnie z Radą Polaków.

2. Interpretacja, zmiany i uzupełnienia statutu należą do kompetencji Zgromadzenia Ogólnego.

3. Rozwiązanie Kongresu Polaków w RC może nastąpić wyłącznie na podstawie decyzji 2/3 wszystkich wybranych delegatów Zgromadzenia Ogólnego. Decyzja ta musi rozstrzygnąć o likwidacji majątkowej Kongresu Polaków w RC i jego organów.

W 80. ROCZNICĘ ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI (5)

Po latach niewoli

Umowa. W myśl umowy zawartej pomiędzy Radą Narodową dla Śląska Cieszyńskiego i „Zemským národním výborem pro Slezsko" w dniu 5 listopada 1918 tymczasowa granica została ustalona w ten sposób, że powiaty polityczne bielski i cieszyński podlegały kompetencji Rady Narodowej, powiat frydecki stanowił sferę wpływów „Národního výboru", zaś w powiecie frysztackim władza „Národního výboru" objąć miała gminy, w których wydziały były w większości czeskie, a wszystkie inne gminy, więc także z wydziałami niemieckimi, podlegać miały Radzie Narodowej.

Granica nie została jednak wytyczona ściśle według zasady etnicznej. Radzie Narodowej przypadło pięć gmin powiatu cieszyńskiego, co prawda niedużych, rolniczych, ale o znacznych większościach czeskich: Dobracice (82,8 proc. Czechów), Domasłowice Górne (96,1 proc.), Domasłowice Dolne (90,9 proc.), Toszonowice Dolne (62,6 proc.), Szobiszowice (89,5 proc.), natomiast na terytorium czeskim znalazły się Sucha Dolna (z 58,9 proc. Polaków) i Sucha Średnia (55,3 proc. Polaków).

Osobliwym zjawiskiem była czeska enklawa - Dziećmorowice (77,1 proc. Czechów), otoczone ze wszystkich stron polskimi gminami.

Na temat umowy pisał Ferdinand Pelc we swoich wspomnieniach:

„Bezpośrednie następstwa umowy były takie, jakich żeśmy sobie życzyli. W całym regionie zapanował ład, uspokoiło się. Z początku nie obserwowało się jakichś wystąpień przeciw umowie - wszyscy odetchnęli z ulgą i choć wyobrażaliśmy sobie granice państwowe między Polską a Czechosłowacją inaczej, niż je nakreśliła tymczasowa umowa, nie żywiliśmy o przyszłość jakichkolwiek obaw. Powszechne było przekonanie, że zaspokojenie naszych pretensji do Śląska przyjdzie łatwo. Podobnie jak my, którzy zawieraliśmy umowę, również szersza społeczność czeska uważała, że po zawieszeniu broni z Austrią i Niemcami ziemie monarchii zostaną obsadzone przez wojska sprzymierzonych, dzięki którym przypadnie nam w udziale cały Śląsk Cieszyński.

Niech mi będzie wolno przy okazji powiedzieć, jak rozumieliśmy kwestię cieszyńską pod kątem widzenia przynależności państwowej tego regionu. Zarówno przed wojną, jak w czasie wojny i po przewrocie panowało wśród nas, którzy pracowaliśmy na Śląsku Cieszyńskim, przekonanie, że wraz z pozostałym Śląskiem stanowi on część korony czeskiej, gdzie dojdzie zatem do odzyskania niepodległości. Cieszyńskie będzie nasze. Wychodząc z tego założenia, „Zemský národní výbor pro Slezsko" ogłosił tuż po przewrocie, że przejmuje w imieniu państwa czechosłowackiego władzę nad całym Śląskiem Cieszyńskim.

Podobnie jak na ziemiach niemieckich tolerowane były w pierwszych dniach po przewrocie władze niemieckie (Deutschboehmen i Sudetenland), tak również nie mogliśmy usunąć władz polskich, mimo że uważaliśmy je za sezonowe. Jest prawdą, że byli wśród nas politycy, którzy występowali jawnie przeciw temu historycznemu stanowisku, a w okresie po przewrocie opowiadali się za tzw. prawem naturalnym, które znalazło tak mocne wsparcie w formule Wilsona o prawie narodów do samostanowienia. Trzeba jednak stwierdzić, że cały „Zemský národní výbor pro Slezsko" stał w sposób pryncypialny na stanowisku historyczno-prawnym (...)".

Podział Śląska Cieszyńskiego na zasadzie narodowościowej, którą zastosowano w umowie, w pełni Polakom odpowiadał, nie wyciągali bowiem rąk po cudze. Niektórzy działacze sugerowali, co prawda, ustanowienie linii rozgraniczenia bądź to wzdłuż Morawki (Franciszek Popiołek), bądź na linii Ostrawicy (Jan Kotas), niemniej jednak zdecydowana większość członków opowiadała się za pełnym respektowaniem istniejącej sytuacji etnicznej na Śląsku Cieszyńskim oraz ustaleniem granicy polsko-czechosłowackiej na zasadach wytyczonych przez ówczesnego prezydenta USA W. T. Wilsona w jego 14 punktach programu pokojowego. Jak wiadomo, program ten przewidywał m. in. utworzenie niepodległego państwa polskiego obejmującego ziemie zamieszkane przez bezspornie polską ludność.

Ponieważ Czesi wysuwali później często argument, że podział na zasadzie narodowościowej był nie do utrzymania ze względów gospodarczych, Republika Czechosłowacka nie mogła się bowiem obejść bez karwińskiego węgla, warto przypomnieć, że zgodnie z listopadową umową w tej części Śląska Cieszyńskiego, nad którą władzę objął „Zemský národní výbor pro Slezsko", znajdowało się 27 kopalń i 8 koksowni. Dawały one 61 proc. całego wydobycia węgla w zagłębiu karwińskim i aż 83 proc. produkcji koksu. Rada Narodowa zadowoliła się natomiast 39-procentowym wydobyciem węgla i 17-procentowym udziałem w produkcji koksu.

Dalekowzroczni politycy czescy wiedzieli dobrze, że toczy się gra o pozycję rządu czeskiego w Europie Środkowo-Wschodniej. Czechosłowacja mogła oczywiście spokojnie istnieć bez Karwiny, Trzyńca i cieszyńskiego odcinka kolei koszycko-bogumińskiej, ale żeby być w tej części Europy liderem, należało mieć całe zagłębie. Ta świadomość i dążność czeskich ekspansjonistów była zapowiedzią groźnych wydarzeń w przyszłości. **(W. M.)**

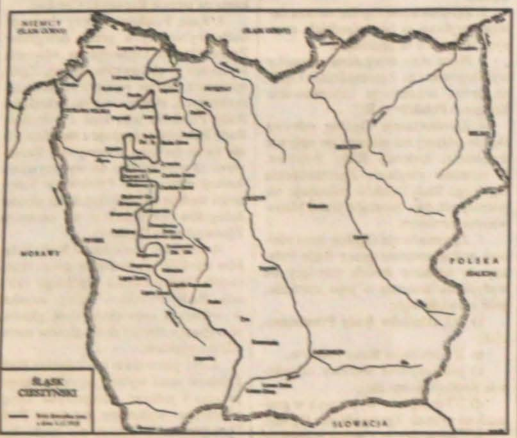

▲ *Śląsk Cieszyński w listopadzie 1918 roku*

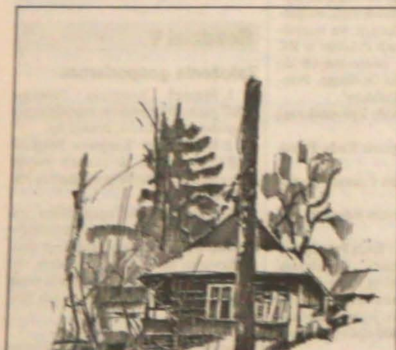

Bukowiec jesienią...

... chyba jak zawsze o tej porze kolorowy i gościnny. Pod koniec października, tak samo jak i w roku ubiegłym, przyjechało tu kilku plastyków ze Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG PZKO, by spotkać się z góralską architekturą i życzliwymi ludźmi. Lubimy tu zaglądać i rysować, bo podobają nam się te stare drzewionki, stodoły i przylepy z wylegującymi się tam kotami, pieskami... Urocze są podwórka ze stosem drewna opałowego na zimę, tu i ówdzie widać stare sanie, grabie, kosy, brony, postronki etc.

Chciałoby się to wszystko malować jednym tchem, bo może to ostatnie słoneczne chwile jesieni... Rzeczywiście, niedziela jest chłodna z deszczem i wiatrem, a my wracamy do pejzażu przemysłowego, w którym przyszło nam żyć, by najpóźniej za rok znów tu powrócić.

JÓZEF DRONG

(autor jest członkiem SAP przy ZG PZKO)

PROGRAM TV POLONIA

■ PIĄTEK 13 LISTOPADA

7.00 Program dnia, **7.05** Dziennik krajowy, **7.25** Sport-telegram, **7.30** Dama za kierownicą, **7.40** Poradnik bałaganiarza, **8.00** Wehikuł czasu, **8.20** Z dziecięcej półki, **8.30** „W krainie władcy smoków" (s.), **9.00** Wiadomości, **9.10** Zaproszenie, **9.30** „Wojenna narzeczona" (s.), **10.25** „Testament wieków" (s. dok.), **11.05** „Złotopolscy" (s.), **12.00** Klechdy polskie: Grzebanie basa, **12.30** Wiadomości, **12.40** Diariusz rządowy, **13.00** Polska piosenka. Ludzie, zjawiska, epizody, **14.00** Rodziny i miasta, **14.25** Magazyn Notowań, **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Credo (pr. katol.), **16.00** Klechdy polskie: Grzebanie basa, **16.30** Ala i As , **16.50** Kolorowe nutki, **17.00** Teleexpress, **17.15** Hity satelity, **17.35** Paler, **18.00** „Jest jak jest" (s.), **18.30** Telewizyjne Wiadomości Literackie, **19.00** Na skrzydłach Ikara, **19.20** Dobranocka: „Kasztaniaki", **19.30** Wiadomości, **20.05** „Wojenna narzeczona" (s.), **21.00** 50-lecie PWSF TViT w Łodzi (koncert), **22.00** Przegląd publicystyczny, **22.30** Panorama, **22.55** Prognoza pogody, **23.05** W centrum uwagi, **23.20** Ze sztuką na ty, **0.00** Porozmawiajmy (o ludziach decydujących się na emigrację), **0.50** „Kasztaniaki" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** „Jest jak jest" (s.), **2.00** Telewizyjne Wiadomości Literackie, **2.30** Panorama, **2.55** Prognoza pogody, **3.05** „Wojenna narzeczona" (s.), **4.00** 50-lecie PWSF TViT w Łodzi, **5.00** Przegląd publicystyczny, **5.30** Klechdy polskie: Grzebanie basa, **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Paler, **6.40** Na skrzydłach Ikara.

■ SOBOTA 14 LISTOPADA

7.00 Program dnia, **7.05** Dzień dobry na dzień dobry, **7.45** „Klan" (s.), **9.00** Wiadomości, **9.10** Hity satelity, **9.30** Ala i As , **9.50** Szafiki, **10.20** Zwierzoluh, **10.40** Brawo bis, **12.00** Wiadomości, **12.10** Brawo bis c.d., **13.10** Spojrzenia na Polskę, **13.30** Piraci (teleturniej), **14.05** Na skrzydłach Ikara, **14.25** Od przedszkola do Opola: „Filipinki", **15.00** Kronika końca wieku, **15.30** „Tajemnica Sagal" (s.), **16.00** Wieści polonijne, **16.15** Mówi się... (pr. porad.), **16.35** Ludzie listy piszą, **17.00** Teleexpress, **17.15** Polska-Węgry (mecz bokserski), **18.15** „Złotopolscy" (s.), **19.15** Dobranocka: „Podróże kapitana Klipera", **19.30** Wiadomości, **20.00** „Cudzoziemka" (film polski), **21.40** Kraina śmiechu, **22.30** Panorama, **22.56** Prognoza pogody, **23.00** „Igor - opowieść o aktorze..." (film dok.), **0.00** Co nam zostało z tych lat, **0.50** „Podróże kapitana Klipera" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.25** „Złotopolscy" (s.), **2.15** Sportowa sobota, **2.30** Panorama, **2.56** Prognoza pogody, **3.00** „Cudzoziemka" (film polski), **4.40** Kraina śmiechu, **5.30** Danie na weekend, **5.40** Polska-Węgry (mecz bokserski), **6.40** Ludzie listy piszą.

■ NIEDZIELA 15 LISTOPADA

7.00 Program dnia, **7.05** Gościniec, **7.35** Słowo na niedzielę, **7.40** „Złotopolscy" (s.), **8.30** „Testament wieków" (s. dok.), **9.00** Dzień dobry na dzień dobry, **9.50** Hulaj dusza, **10.30** Panteon, **10.45** Muzyczny Festiwal Łańcut '98 (koncert), **11.30** „Mała Księżniczka" (s. anim.), **12.00** Muzyczne koło (teleturniej), **12.30** Magazyn polonijny z Niemiec, **13.00** Msza św., **14.05** „Towarzystwo pana Brzechwy" (teatr TV), **14.45** Podwieczorek..., **15.30** Biografie: „Maria" (film dok.), **16.30** Tak jak w kinie, **16.50** Pocztylion, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Hrabia Kaczula" (s. anim.), **17.40** „Straszny dwór" (pol. film arch.), **18.45** Latarnik, **19.15** Dobranocka: „Przygody kota Filemona", **19.30** Wiadomości, **19.55** Kto jest kim w Polsce, **20.05** „Moja historia - 20 lat później" (film pol.-franc.), **21.25** Marzenia Marcina Dańca (pr. rozryw.), **22.10** „Krystian Zimerman w Polsce" (rep.), **22.30** Panorama, **22.56** Prognoza pogody, **23.05** Ze wszystkich stron, **23.35** Twoja lista przebojów, **0.15** Twarzą w twarz z Europą, **0.50** „Przygody kota Filemona" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.25** Kto jest kim w Polsce, **1.35** „Wojenna narzeczona" (s.), **2.30** Panorama, **2.56** Prognoza pogody, **3.05** „Moja historia - 20 lat później" (film pol.-franc.), **4.15** „Krystian Zimerman w Polsce" (rep.), **4.40** Podwieczorek..., **5.25** „Straszny dwór" (pol. film arch.), **6.30** Latarnik.

■ PONIEDZIAŁEK 16 LISTOPADA

7.00 Program dnia, **7.05** Dziennik krajowy, **7.25** Sport-telegram, **7.30** Uczmy się polskiego, **8.00** Dryada , **8.30** „Tajemnica Sagal" (s.), **9.00** Wiadomości, **9.10** Spojrzenia na Polskę, **9.30** „Moja historia - 20 lat później" (film pol.-franc.), **10.45** Akademia wiersza, **11.00** 50-lecie PWSF TViT w Łodzi (koncert), **12.00** Wiadomości, **12.15** Wieści polonijne, **12.30** „Klan" (s.), **12.55** Panteon, **13.10** Tak jak w kinie, **13.30** Magazyn polonijny z Niemiec, **14.00** „Jest jak jest" (s.), **14.30** Telewizyjne Wiadomości Literackie, **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Kowalski i Schmidt, **16.00** „Klan" (s.), **16.30** Szafiki, **17.00** Teleexpress, **17.15** Sportowy tydzień, **17.35** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.00** „Maria Skłodowska-Curie" (s., 1/5), **18.50** DTV (pr. satyr.), **19.00** Auto-Moto-Klub, **19.10** Reporter, **19.20** Dobranocka: „Marceli Szpak dziwi się światu" (s. anim.), **19.30** Wiadomości, **20.05** „Pan Anatol szuka miliona" (kom. polska), **21.15** Mała rzecz z cieszy (filmy anim. dla dorosłych), **21.35** „Odejścia, powroty" (film dok.), **22.30** Panorama, **22.55** Prognoza pogody, **23.05** W centrum uwagi, **23.20** Telewizyjna Szkoła Teatralna, **23.40** Akademia wiersza, **23.55** Mesiaż Krzysztofa Pendereckiego (koncert), **0.25** Tydzień Prezydenta, **0.50** „Marceli Szpak dziwi się światu" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** „Maria Skłodowska-Curie" (s., 1/5), **2.20** DTV (pr. satyr.), **2.30** Panorama, **2.55** Prognoza pogody, **3.05** „Pan Anatol szuka miliona" (kom. polska), **4.15** Mała rzecz z cieszy, **4.45** Spojrzenia na Polskę, **5.05** Sport z satelity, **5.35** „Klan" (s.), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Krzyżówka szczęścia, **6.40** Sportowy tydzień.

■ WTOREK 17 LISTOPADA

7.00 Program dnia, **7.05** Dziennik krajowy, **7.25** Sport-telegram, **7.30** Dziecko, troski i radości, **7.45** Domosfera, **8.00** Półudnik 19, **8.20** Kolorowe nutki, **8.25** „Mała Księżniczka" (s. anim.), **9.00** Wiadomości, **9.10** Mówi się... (pr. porad.), **9.30** „Pan Anatol szuka miliona" (kom. polska), **10.40** Mała rzecz z cieszy (filmy anim. dla dorosłych), **11.00** Telewizyjny Leksykon Humoru, **12.00** Wiadomości, **12.10** Tydzień Prezydenta, **12.30** „Klan" (s.), **12.55** Auto-Moto-Klub, **13.05** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **13.30** Kowalski i Schmidt, **14.00** „Maria Skłodowska-Curie" (s., 1/5), **14.50** DTV (pr. satyr.), **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Oto Polska właśnie, **16.00** „Klan" (s.), **16.25** „Pierścień i róża" (s.), **17.00** Teleexpress, **17.15** Zaproszenie, **17.35** Tylko Muzyka, **19.00** Tata, a Marcin powiedział, **19.10** Reporter, **19.20** Dobranocka: „Fortele Jonatana Kota", **19.30** Wiadomości, **20.05** „Rodzina Połanieckich" (s.), **21.30** Pętla czasu: De Mono, **22.00** „Polacy z wyboru" (rep.), **22.30** Panorama, **22.55** Prognoza pogody, **23.05** W centrum uwagi, **23.20** Mesiaż Krzysztofa Pendereckiego (koncert), **0.25** Magazyn parlamentarny, **0.50** „Fortele Jonatana Kota" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** Tylko Muzyka, **2.30** Panorama, **2.55** Prognoza pogody, **3.05** „Rodzina Połanieckich" (s.), **4.35** Pętla czasu: De Mono, **5.05** Sport z satelity, **5.35** „Klan" (s.), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Tylko Muzyka, **6.40** Zaproszenie.

■ ŚRODA 18 LISTOPADA

7.00 Program dnia, **7.05** Dziennik krajowy, **7.25** Sport-telegram, **7.30** Kwadrans z medycyną, **7.45** Dania do podania: Lesco, **8.00** Kuszałek Opałek, **8.20** Tęczowa bajeczka, **8.30** „Hrabia Kaczula" (s. anim.), **9.00** Wiadomości, **9.10** Na skrzydłach Ikara, **9.30** „Rodzina Połanieckich" (s.), **10.50** „Konopnicka '98" (rep.), **11.05** Kraina śmiechu, **12.00** Wiadomości, **12.10** Magazyn parlamentarny, **12.30** „Klan" (s.), **12.55** Pocztylion, **13.05** Tylko Muzyka, **13.30** Kronika końca wieku, **14.00** Tylko Muzyka, **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Dialogi z przeszłością, **16.00** „Klan" (s.), **16.30** Muzyczne koło (teleturniej), **17.00** Teleexpress, **17.15** Przegląd Prasy Polonijnej, **17.30** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **17.55** „Mściciele, obrońcy i rapiery" (s.), **18.55** Polska - Świat 2000, **19.10** Reporter, **19.20** Dobranocka: „Makowa Panienka", **19.30** Wiadomości, **20.05** „Nic nie stoi na przeszkodzie" (film polski), **21.30** Polska-NATO: Wojska lotnicze, **21.50** Z archiwum i pamięci, **22.30** Panorama, **22.42** Prognoza pogody, **22.45** „Winobranie" (rep.), **23.05** W centrum uwagi, **23.20** Tele-wizje-kultury, **23.40** „Trwanie" (film dok.), **0.10** „Konopnicka '98" (rep.), **0.30** Przegląd Prasy Polonijnej, **0.50** „Makowa Panienka" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** „Mściciele, obrońcy i rapiery" (s.), **2.30** Panorama, **2.42** Prognoza pogody, **2.45** „Winobranie" (rep.), **3.05** „Nic nie stoi na przeszkodzie" (film polski), **4.30** Polska-NATO: Wojska lotnicze, **4.50** Z archiwum i pamięci, **5.35** „Klan" (s.), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Krzyżówka szczęścia, **6.40** Panteon.

■ CZWARTEK 19 LISTOPADA

7.00 Program dnia, **7.05** Dziennik krajowy, **7.25** Sport-telegram, **7.30** Dzieci takie jak nasze, **7.50** Zrób to lepiej: Brodnik, **8.00** Kram! Tymoteusz, **8.30** „Pierścień i róża" (s.), **9.00** Wiadomości, **9.10** Zwierzoluh, **9.30** „Nic nie stoi na przeszkodzie" (film polski), **10.55** Polska-NATO: Wojska lotnicze, **11.20** Z archiwum i pamięci, **12.00** Wiadomości, **12.15** Przegląd Prasy Polonijnej, **12.30** Regiony szans, **13.05** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **13.30** Dialogi z przeszłością, **14.00** „Mściciele, obrońcy i rapiery" (s.), **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Uczmy się polskiego, **16.00** Regiony szans, **16.30** „W krainie władcy smoków" (s.), **17.00** Teleexpress, **17.15** Polska piosenka. Ludzie, zjawiska, epizody, **17.35** Sport z satelity, **19.10** Reporter, **19.20** Dobranocka: „Miś Uszatek", **19.30** Wiadomości, **20.00** Marian Hemar „Firma" (teatr TV), **21.25** Latarnik, **21.55** MdM (pr. rozryw.), **22.30** Panorama, **22.55** Prognoza pogody, **23.05** W centrum uwagi, **23.20** „Droga w świetle księżyca" (film polski), **0.30** Diariusz rządowy, **0.50** „Miś Uszatek" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** Biografie: „Maria" (film dok.), **2.15** Konopnicka '98" (rep.), **2.30** Panorama, **2.55** Prognoza pogody, **3.05** Marian Hemar „Firma" (teatr TV), **4.30** Latarnik, **5.00** MdM (pr. rozryw.), **5.35** Regiony szans, **6.05** W centrum uwagi, **6.20** Polska piosenka: Ludzie, zjawiska, epizody, **6.40** Polska - Świat 2000.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

kronika rodzinna

„Piękne jest życie, gdy żyć się umie,
gdy jedno serce drugie rozumie".
Dnia 13. 11. obchodzą 50 lat współżycia małżeńskiego

państwo ANNA i ALOJZY TURKOWIE

z Mostów k. Jabłonkowa. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego życzą Drongowie z rodziną. OL-148

Dnia 13. 11. obchodzą 50. rocznicę ślubu

państwo KAROL i EMILIA PILCHOWIE

z Gródku. Dużo szczęścia i zdrowia na dalsze wspólne lata życzy córka i synowie z rodzinami. AD-219

Dnia 16. 11. 1998 obchodzi swoje 89. urodziny

pani EWA GOMOLOWA

z Darkowa. Wiązankę najserdeczniejszych życzeń zdrowia i szczęścia składa cała rodzina. C54/226

Dnia 13. 11. obchodzi swój zacny jubileusz 75. urodzin nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia i Prababcia

pani EWA HECZKOWA

z Nydku. Z tej okazji serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności oraz samych spokojnych chwil w gronie rodzinnym składają córki z mężami, synowie z żonami oraz liczna gromadka wnuków i prawnuków. AD-213

We wtorek 10 listopada minęła 15. rocznica śmierci naszego Drogiego Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. JÓZEFA OWCZARZEGO

z Karwiny-Raju. O chwilę wspomnień proszą synowie z rodzinami. O-108

Z głębokim żalem w sercu przypominamy sobie dnia 12. 11. 1998 dziesiątą rocznicę śmierci naszego Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. WINCENTEGO OŻANY

z Hawierzowa-Błędowic. Wspominają synowie Władysław i Józef z rodzinami. O-103

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 9. 11. 1998 zmarł w wieku 69 lat nasz Drogi Mąż, Ojciec, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. STANISŁAW BOCEK

zamieszkały w Trzyńcu-Łyżbicy 23. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się dnia 13. 11. 1998 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy na cmentarz do Łyżbic. W smutku pogrążona rodzina. OL-162

„Kto kochał i był kochany,
będzie zawsze żyć z nami".

Zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 8. 11. 1998 zmarł po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 50 lat Drogi Mąż, Ojciec, Szwagier, Brat, Wujek i Kuzyn

śp. ZBIGNIEW MAŁYSZ

Pogrzeb naszego Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 13 listopada 1998 r. o godz. 14.30 z kościoła katolickiego w Suchej Górnej. Zasmucona rodzina. B-188

teatr

SCENA CZESKA - CZESKI CIESZYN: „Sladké ptáče mládí" (13, godz. 19.00, gr. M-6).

co, gdzie, kiedy

UWAGA! TEATR LALEK „BAJKA" zaprasza na ostatni spektakl rodzinny pt. „Trzy białe strzały" w piątek 13.11. o godz. 18.00.

BYSTRZYCA - Organizatorzy uroczystości jubileuszowych polskiego szkolnictwa w Bystrzycy podają do wiadomości, że nie ma już wolnych miejsc na Koncert Jubileuszowy w DK Trisia w Trzyńcu. Przepraszamy a zarazem zapraszamy po koncercie na spotkanie towarzyskie do sali balowej Trisii.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE - Mały Zespół Wokalny i MK PZKO zapraszają na wieczór muz.-śpiewaczy „Jesienne mgły" do Domu PZKO w niedzielę 15. 11. o godz. 16.00. Oprócz gospodarzy wystąpią Alina Farna-Podskalska, dziecięcy zespół wokalny „Anki" oraz zespół „Gama" z Suchej Górnej.

UWAGA! ABSOLWENCI OŚMIOLETNIEJ SZKOŁY ŚREDNIEJ w Błędowicach r. szk. 1952-53 i JUKU 1953-54 - zapraszamy na spotkanie koleżeńskie w czwartek 19. 11. do restauracji w Błędowicach Górnych na Zagórzu o godz. 17.00. Zgłoszenia przyjmują Małgorzata Jurczkówna-Słonka tel. 641 55 33, mgr Bronisława Pietrus - apteka koło Permonu, Jadwiga Szczerbianka - Sperling tel. 642 32 23.

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe w czwartek 12. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2. Prelekcja p. F. Szopy na temat: 80. rocznica niepodległości Polski.

SKRZECZOŃ- MK PZKO zaprasza w niedzielę 15. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO na obchody MOKiP. W programie występ młodzieży szkolnej i chóru „Hasło", prelekcja Wincentego Steligi pt.: „Stulecie polskiej szkoły w Skrzeczoniu" oraz kiermasz książek.

ORŁOWA-LUTYNIA - Klub Kobiet zaprasza w poniedziałek 16. 11. o godz. 16.00 do świetlicy na prelekcję „Projekt zdrowia" p. Konopkowej.

TRZYNIEC-OSIEDLE - MK PZKO zaprasza na „Zabijaczkę" w sobotę 28. 11. o godz. 16.00 do Domu PZKO im. A. Wawrosza. Przedsprzedaż miejscówek z kolacją w wysokości 100,-Kč w środy 11, 18, i 25. 11. w godz. 17-18 w Domu PZKO.

TRZYNIEC - Dziecięcy zespół śpiewaczy „Třinčata" parafii zboru ŠKE AW w Trzyńcu zaprasza na muzikal „Spotkanie" w poniedziałek 16. 11. do sali teatralnej Domu Kultury „Trisia". O godz. 10.00 dla szkół podstawowych. Dla publiczności o godz. 17.00.

▲ Koło Macierzy Szkolnej oraz dyrekcja szkoły zapraszają byłych absolwentów szkoły z lat 1947-48, 52-53, 57-58, 62-63, 67-68, 72-73, 77-78, 82-83, 87-88 oraz 92-93 na tradycyjne „Spotkanie Absolwentów Szkoły" w sobotę 28. 11. 16.00 - 18.00 - spotkanie absolwentów z wychowawcami w szkole. Od godz. 18.00 zabawa towarzyska w sali Domu Robotniczego w Trzyńcu.

TRZYNIEC-OSÓWKI - MK PZKO urządza w niedzielę 15. 11. o godz. 15.00 w lasku na Osówce prelekcję pt.: „Litwo, ojczyzno moja" połączoną z wystawą książek.

JABŁONKÓW - Zarząd MK PZKO zaprasza na uroczystość 80-lecia Święta Niepodległości RP do Domu PZKO w niedzielę 15. 11. o godz. 16.00. W programie występ uczniów jabłonkowskiej szkoły, zespołu „Gorol" oraz prelekcja. Po uroczystości odbędzie się zebranie członkowskie.

GUTY - MK PZKO zaprasza na zebranie członkowskie z okazji MOKiP w niedzielę 15. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie prelekcja inż. Zabystrzana pt. „Litwo, ojczyzno moja" i kiermasz książek polskich.

Spółka handlowa EQUUS spol. s r. o., Smetanova 13, Český Těšín

zatrudni:

Menedżera handlowego

Wymagania: Wykształcenie wyższe lub średnie
Znajomość marketingu
Bardzo dobra znajomość przynajmniej 1 języka światowego
Wiek do lat 35
Znajomość pracy z PC
Doświadczenia mile widziane

Oferujemy: Interesującą i motywującą pracę
Korzystne warunki płacy
Możliwość samorealizacji

Pisemne zgłoszenia prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem w terminie do 10 dni od pojawienia się ogłoszenia.

Fa 98 052

lekcje tańca

DK TRISIA S. A. TRZYNIEC - Informujemy chętnych, iż w niedzielę 15 listopada 1998 w DK Trisia S. A. w Trzyńcu o godz. 18.00 rozpoczną się lekcje tańca dla par małżeńskich i par towarzyskich (přátelské dvojice), początkujących i zaawansowanych. OL-163

sprzedaż

SPRZEDAM MAŁE PROSIĘTA Cena 1 kg/65 Kč, Tel.: 0602756373 Trzyniec. AD-218

SPRZEDAM STARSZE MEBLE, sprzęt kuglarski. Cena umowna. Kontakt zawsze w niedzielę od godz. 10.00 do 12.00 w Karwinie-Raju, Školská 464 - p. Janulek. C54/230

TV LOCAL Stonawa

Kanał 29. TV Prima

■ **13. - 19. 11. 1998, godz. 7-8 i 17-18**
Program w języku polskim:

❒ Uroczystości wspomnieniowe pod pomnikami legionistów polskich w Stonawie i Olbrechcicach
❒ 85-lecie śpiewactwa polskiego w Suchej Górnej
❒ Premiera Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego
❒ Dr Kwaśniewski mówi o swej „diecie optymalnej"

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 12 LISTOPADA

■ TC 1:

5.00 Reportaże TV Ostrawa
5.35 Okno do sąsiadów
6.00 Dzień dobry z TC
8.30 „21"
9.00 Wiadomości
9.05 Europa i my
9.20 W weekendowej TC
9.25 Hip, hap, hop (teleturniej)
10.00 „Niebieska kraina" (s.)
10.50 Walizka (teleturniej)
11.30 Kinobox
12.00 Wiadomości
12.05 Znów „Na Vlachovce"
12.40 Powiązania
13.15 Nad listami telewidzów
13.25 „Zanzibar" (s. dok.)
13.50 „O zwierzętach i ludziach" (s.)
14.40 „O złotym skarbie" (bajka)
15.55 Śpiewnik domowy
16.00 Wiadomości
16.05 Niechaj świat zawojują mali
16.15 „Mój przyjaciel delfin" (s.)
16.40 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager III" (s.)
17.30 AZ-quiz (teleturniej)
18.00 Report
18.15 „Przylądek" (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Jak oszukać adwokata" (kom. czeska)
21.25 Reportaże TV Ostrawa
22.00 Co wy na to - dzienne referendum
22.05 Wydarzenia plus
22.20 Bramki, punkty, sekundy
22.25 „Kameleon" (s.)
23.10 Policja RC
23.15 Europa i my
23.30 Wiadomości
23.35 Losowanie „10" szczęśliwych
23.40 „Stulecie ludzi" (s. dok.)
0.35 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager III" (s.)
1.20 „60"
2.30 Twarz ziemi
2.55 Teleskop
3.05 Uniwersytet TV
4.00 Kim jest...Due Boemi di Praga
4.25 „Wstrzymane chwile Z. Feyfara" (dok.).

■ TC 2:

7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
8.45 Report
9.30 Dzień dobry z TC
12.00 Euronews
13.35 Sama w domu
14.35 Europa dziś
15.05 Uniwersytet TV
15.55 Teleskop
16.05 Twarz ziemi
16.25 Ego
16.45 HC Slovnaft Wsecin - HC Keramika Pilzno (ekstraliga hokeja)
19.50 Aerobik z Barą
19.55 Wieczorem na ekranie
20.00 „Stulecie ludzi" (s. dok.)
20.50 L. Janáček (pr. muz.)
21.00 „21"
21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.45 „Zamek" (film rosyjsko-franc.)
23.35 Bakałarze
0.45 Salon czeski
1.15 Salon morawsko-śląski
1.45 „21".

■ NOVA:

6.00 Śniadanie z Nową, **8.30** Karuzela (teleturniej), **8.55** Zaryzykuj! (teleturniej), **9.30** „Tajemnica Lake Success" (film USA 2/3), **11.05** Rozjazdy dla gwiazd (pr. rozryw.), **12.00** Wiadomości, **12.05** „Na zdrowie! II" (s.), **12.40** „Stefania II" (s.), **13.35** „Tak płynie czas" (s.), **14.20** „Bulwar Pacific Drive" (s.), **14.45** „Szkoła złamanych serc" (s.), **15.35** „Słoneczny patrol VII" (s.), **16.30** „A" (talk show), **17.12** Właśnie teraz, **17.20** „Zabójcze wybrzeże" (s., 1/66), **18.20** Prognoza pogody, **18.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.50** Karuzela (teleturniej), **19.25** Gumowiny, **19.30** DTV, **19.50** Wiadomości sportowe, **20.00** David Copperfield (magia i czary), **20.55** „JAG III" (s.), **21.50** Właśnie dziś, **21.55** „Rocky II" (film USA), **23.58** Pogodynka, **24.00** „Żonaty z zobowiązaniami" (s.), **0.25** „A" (talk show), **1.05** „Tajemnicza historia z Ameryki" (s.).

■ PRIMA:

8.10 „Niedźwiadki Berensteina" (s.), **8.35** „Prawdziwe przygody Jonny Questa" (s.), **9.05** „Fantom w Monte Carlo" (film bryt.), **10.55** W gwiazdach zapisane (horoskop), **11.00** Program dla pań, **11.35** „Następna ofiara" (s.), **12.30** Program dla pań, **13.05** „Wina" (s.), **14.00** Program dla pań, **14.30** „Pszczółka Maja" (s.), **15.00** Program dla pań, **15.20** „Nancy" (s., 1/13), **15.50** „Magnum" (s.), **16.40** S.O.S., **17.30** Minuty regionu, **17.40** Reneso (quiz), **18.00** „Remington Steele" (s.), **18.50** Prima TV, **19.00** DTV, **19.30** Mniam, czyli Prima warząchew (turniej kulinarny), **19.50** W gwiazdach zapisane (horoskop), **20.00** Caruso show, **21.00** Ciernie (talk show), **21.45** Wiadomości, **21.50** „Całkiem zwyczajni kosmici" (s.), **22.15** „Taniec w łańcuchach" (film USA), **0.05** „Polowanie nocą" (thriller USA).

PIĄTEK 13 LISTOPADA

■ TC 1:

5.00 Powiązania
5.35 Czarne owce (publicyst.)
5.50 W weekendowej TC
6.00 Dzień dobry z TC
8.30 „21"
9.00 Wiadomości
9.05 Labirynt
9.25 Wiadomostki ze świata
9.35 AZ-quiz
10.00 Bakałarze
11.10 Arena
12.00 Wiadomości
12.10 „Ofiary zbrodni...i prawo społeczne" (dok.)
12.30 O zdrowiu (mag.)
12.45 Klub Seniora
13.15 Auto-moto sport
14.10 Aerobik z Barą
14.15 Czarne owce (publicyst.)
14.30 Ogród (spotkanie folkowe)
15.10 Czułki
15.35 „Przyjaciele III" (s.)
16.00 Wiadomości
16.05 Promyk (mag.)
16.35 „Doktor Quinn VI" (s.)
17.45 Policja RC
17.50 W weekendowej TC
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.10 „Świat cudów" (s. dok.)
18.35 „Krok za krokiem VI" (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Nie zastanawiaj się i kręć! (z domowej wideoteki)
20.25 „Doktor Quinn VI" (s.)
21.15 „Przekorni świadkowie" (film czeski)
22.35 „Jak się żyje na wieżach obserwacyjnych" (s. dok.)
22.50 Co wy na to - dzienne referendum
22.55 Wydarzenia plus
23.10 Bramki, punkty, sekundy
23.15 Losowanie „10" szczęśliwych
23.20 „Południowy komfort" (film USA)
1.15 Arena muzyczna
1.55 Trochę szafranu z archiwum TC
2.55 „Dobrzy i źli chłopcy" (western USA)
4.25 Kinobox '98.

■ TC 2:

7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
8.45 Report
9.30 Dzień dobry z TC
12.00 Euronews
13.35 „Mój przyjaciel delfin" (s.)
14.00 „Duch jaguara" (s. dok.)
14.50 „Eichmann, nazistowski uciekinier" (dok.)
16.25 Reportaże TV Ostrawa
17.00 „Nigdy nie umrzemy" (kom. węgierska)
18.25 Tygodnik kulturalny
18.40 Nowe książki
18.50 Kim jest...Anna Pamm
19.15 Videofashion
19.40 BonBon
20.00 „Rozdziały z czeskiego filmu animowanego" (s. dok.)
21.00 „21"
21.30 Na zaproszenie Lidy Rakušanowej
22.00 Jarmark (mag. muz.)
22.30 Salon morawsko-śląski
23.00 Spotkali się...
24.00 „Czarne szaty zakonne" (kom. hiszpańska)
1.35 „21"
2.05 Wiadomości TVS.

■ NOVA:

6.00 Śniadanie z Nową, **8.30** Karuzela (teleturniej), **8.55** Zaryzykuj! (teleturniej), **9.25** „JAG III" (s.), **10.15** „Strażnik morza II" (s.), **11.00** Wiadomości, **11.05** „Mężczyzna bez twarzy" (film USA, 1/2), **12.40** „Stefania II" (s.), **13.35** „Tak płynie czas" (s.), **14.20** „Bulwar Pacific Drive" (s.), **14.45** „Szkoła złamanych serc" (s.), **15.35** „Słoneczny patrol VII" (s.), **16.30** „A" (talk show), **17.12** Właśnie teraz, **17.20** „Zabójcze wybrzeże" (s.), **18.20** Prognoza pogody, **18.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.50** Karuzela (teleturniej), **19.25** Gumowiny, **19.30** DTV, prognoza pogody, **19.50** Wiadomości sportowe, **20.00** „Gospodarz" (s.), **20.30** „Klątwa Różowej Pantery" (kom. USA), **22.25** Właśnie dziś, **22.29** Pogodynka, **22.30** Puszek (erot. talk show), **23.10** „Ciemne ciemie" (s.), **23.55** „Salem's Lot" (horror USA, 2/2), **1.30** „Seksowny Zap" (s.).

■ PRIMA:

8.10 „Niedźwiadki Berensteina" (s.), **8.35** „Prawdziwe przygody Jonny Questa" (s. anim.), **9.00** Caruso show, **9.50** Nikt nie jest doskonały, **10.55** W gwiazdach zapisane (horoskop), **11.00** Program dla pań, **11.35** „Następna ofiara" (s.), **12.30** Program dla pań, **13.05** „Wina" (s.), **14.00** Program dla pań, **14.30** „Pszczółka Maja" (s.), **15.00** Program dla pań, **15.20** „Nancy" (s.), **15.50** „Magnum" (s.), **16.40** S.O.S., **17.30** Minuty regionu, **17.40** Reneso (quiz), **18.00** „Remington Steele" (s.), **18.50** Prima TV, **19.00** DTV, **19.30** Mniam, czyli Prima warząchew (turniej kulinarny), **19.50** W gwiazdach zapisane (horoskop), **20.00** „Misja miłości" (film włoski 2/3), **21.40** Wiadomości, **21.45** „Detektyw Bonaparte" (s.), **22.40** „Ofiary wojny" (film bryt.-niem.), **0.15** „Joe Dancer: Syndrom rodziny" (s.).

GŁOS LUDU ◆ Gazeta Polaków w Republice Czeskiej ◆ W wydawnictwie „Olza", ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyn, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ◆ Redaguje kolegium ◆ Redaktor naczelny: Władysław Biłko; zastępcy red. naczelnego: Henryka Bittmar, Bogusław Krzyżanek ◆ Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Novinářská 3, telefony: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział łączności z czytelnikami 6607/249, dział sportowy 6607/258, redaktorzy 6607/242, 6607/256; faks: 6607/252 ◆ Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr. tel. 6607/252 czynna jest sekretarka automatyczna), w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, wtorki i czwartki od 12.00 do 16.30 w biurze „Contact" przy ul. Hlavní 3 w Cz. Cieszynie; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Fryštacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Kolportuje SmNS, a.s., Ostrawa ◆ Skład komputerowy „Głos Ludu" Ostrawa ◆ Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s. a. ◆ Rękopisów i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania skrótów, adiustacji, przeredagowywania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 12 LISTOPADA

■ PROGRAM 1:

6.00 Kawa czy herbata
7.55 „Spółka rodzinna" (s.)
8.20 Giełda
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 „Wesoły Ciucholand" (s., 1/13)
9.10 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.05 „Cagney i Lacey" (s.)
10.55 Szkoły za oceanem
11.20 Gotowanie na ekranie (mag. kulinarny)
11.40 Blues rock guitar II
11.50 Anatomia sukcesu: Fundusze powiernicze
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Magazyn notowań
12.50 Kwadrans z medycyną: Czy chrapanie to choroba?
13.05 Przez Karpaty: Cerova Wierchowina
13.30 „Niezwykły świat małych zwierząt" (film dok., 1/2)
14.00 „Narodziny" (s. dok.)
14.10 Małe musicale
14.35 „Tajemniczy świat Aleksandry" (s.)
15.05 Diariusz rządowy
15.30 Teleexpress Junior
15.40 Rower Błażeja
16.30 „Moda na sukces" (s.)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? (quiz)
17.50 Gość Jedynki
18.00 Credo (mag. katolicki)
18.25 Flesz-Wiadomości
18.30 Sport bez granic
18.50 Reporter
19.00 Wieczorynka
19.15 Jutro weekend
19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody
20.10 „Pan i pani Smith" (s.)
21.05 W centrum uwagi
21.20 Zawsze po 21-szej
21.50 Automania
22.05 „Bohatyrowicze" (dok.)
22.35 Pegaz
23.00 Wiadomości, sport
23.20 Bar"oMetr"
23.45 „Dryfujące obłoki" (film fiński)
1.20 Saga rodu Ganzegal
1.35 Grajmy w szachy
1.45 Widziałem wielu bogów.

■ PROGRAM 2:

7.30 Dziennik krajowy
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 „Złotopolscy" (telenowela)
9.00 Po prostu żyć
9.30 „Krok za krokiem" (s.)
10.00 Nabożeństwo Ekumeniczne z okazji Święta Niepodległości
10.45 „Grupa specjalna Eko" (s. anim.)
11.15 „Towarzysz regent" (kom. czeska)
13.00 Panorama
13.20 Dziennik krajowy
13.40 „Molly" (s.)
14.10 Szansa na sukces: Tercet Egzotyczny
15.10 „Gdzie diabeł mówi dobranoc" (s.)
16.00 Panorama
16.10 Protestanci w Europie
16.30 Europejski przegląd piłkarski
17.00 5x5 - Wygrajmy razem (teleturniej)
17.30 Program lokalny
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.05 Polaków portret własny
19.35 Klub Pana Rysia
19.55 „Misja" (film ang.)
22.00 Panorama
22.35 Sport-telegram
22.40 997 - magazyn kryminalny
23.10 „Drugie zabicie psa" (teatr TV)
0.25 Koncert inauguracyjny Festiwalu Krzysztofa Pendereckiego
1.20 „Peter Gunn" (s.)
2.05 Światowa piłka.

■ TELE 3:

7.00 „Przygody Guliwera" (s. anim.), **7.20** „Miś Mieszko i przyjaciele" (s. anim.), **7.30** Czy wiecie, że...? (dla młodzieży), **8.00** Program na bis, **8.30** „Cudowny świat zwierząt Australii" (s. dok.), **9.00** „Gorzkie dziedzictwo" (s.), **9.50** „William Styron. Droga pisarza" (film dok.), **10.45** „Rośliny i ludzie" (film dok.), **11.40** Ludzie, pasje i... (mag.), **12.10** „Kim jest ta dziewczyna" (kom. USA), **13.40** „Niewiarygodne sporty" (s. dok.), **14.05** „Tradycyjny sport japoński" (dok.), **14.30** Wita studio regionalne, **14.40** Zgadula (teleturniej), **15.15** Babie lato, **15.35** Zbliżenia, **15.55** Daj szansę zdrowiu (mag.), **16.15** Studio regionalne, **16.25** Flesz - Aktualności, **16.40** „Gorzkie dziedzictwo" (s.), **17.30** Buenos dias Canarias (teleturniej), **17.50** Portrety miast i firm, **18.00** Panorama, **18.10** Aktualności, **18.30** „Brachuniański: rzeźba" (reportaż), **18.50** Obserwatorium, **19.20** Studio regionalne, **19.30** „Japońskie tradycje" (s. dok.), **19.45** „Koty i psy" (s. dok.), **20.00** „William Styron. Droga pisarza" (film dok.), **21.00** Ludzie, pasje i... (mag.), **21.30** Aktualności, **21.45** Temat dnia, **22.00** „Kim jest ta dziewczyna" (kom. USA), **23.30** „Niewiarygodne sporty" (s. dok.).

■ POLSAT:

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Kto się boi wstać?, **7.45** Polityczne graffiti, **7.55** Poranne informacje, **8.00** Serial animowany, **8.30** „Renegat" (s.), **9.30** „Żar młodości" (s.), **10.30** „Star Trek: Stacja kosmiczna" (s.), **11.30** „Ostry dyżur" (s.), **12.30** „Życie jak poker" (telenowela), **13.00** Dyżurny satyryk kraju, **13.30** Halo miliard, **14.00** Piramida (gra-zabawa), **14.30** Kalambury, **15.00** „Maska" (s.anim.), **15.30** Czekam na telefon (gra-zabawa), **16.00** Informacje, **16.15** Rekiny kart (gra-zabawa), **16.45** „Star Trek: Stacja kosmiczna" (s.), **17.45** „Świat według Bundych" (s.), **18.15** „Pomoc domowa" (s.), **18.45** Informacje, **19.05** „Powrót Supermana" (s.), **20.00** „Tata i małolata" (film USA), **20.50** Losowanie Lotto i Szczęśliwego Numerka, **21.45** „Przybysz" (s.), **22.40** Wyniki losowania Lotto, **22.45** Informacje i biznes informacje, **23.00** Pogoda z Coldrexem, **23.05** Polityczne graffiti, **23.15** „Życie jak poker" (telenowela), **23.45** Czas na biznes, **0.15** 4x4 (mag. motoryzacyjny), **0.45** Muzyka na bis.

PIĄTEK 13 LISTOPADA

■ PROGRAM 1:

6.00 Kawa czy herbata
8.00 „Wszyscy kochają Raymonda" (s.)
8.20 Giełda
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 „Zorro" (s. anim.)
9.10 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.25 Kolory
9.45 Polska - Kuba (MŚ w siatkówce mężczyzn)
12.05 Stawka większa niż szycie (teleturniej)
12.30 Wiadomości
12.40 Agrobiznes
12.50 Słowniczek j. angielskiego
12.55 Maciek, rower i ekonomia
13.10 „Święci i grzesznicy" (s. dok.)
14.10 Wiedzieć znaczy żyć: Zmęczenie i nieuwaga
14.10 Ciuchcia (dla dzieci)
14.35 Serial dla młodzieży
15.05 Twarzą w twarz z Europą
15.30 Teleexpress Junior
15.40 Rower Błażeja
16.30 „Moda na sukces" (s.)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? (quiz)
17.50 Gość Jedynki
18.05 Randka w ciemno (quiz)
18.45 Flesz-Wiadomości
18.50 Tata, a Marcin powiedział...
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody
20.10 „Książę i aktoreczka" (film USA)
22.10 W centrum uwagi
22.30 MdM
23.00 Wiadomości, sport
23.20 Polska - Kuba (MŚ w siatkówce mężczyzn)
0.05 „Po tamtej stronie" (s.)
1.30 „Główny podejrzany IV" (s., 1/3).

■ PROGRAM 2:

7.25 Sport-telegram
7.30 Dziennik krajowy
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 „Złotopolscy" (telenowela)
9.00 Świat kobiet
9.35 „Krok za krokiem" (s.)
10.00 „Robin Williams" (s. dok.)
10.30 „Grupa specjalna Eko" (s. anim.)
11.00 „Zbrodnia" (film ang.)
13.00 Panorama
13.20 Dziennik krajowy
13.40 „Molly" (s.)
14.15 Program rozrywkowy
14.50 Ojczyzna-polszczyzna
15.10 „Gdzie diabeł mówi dobranoc" (s.)
16.00 Panorama
16.10 Program rozrywkowy
17.00 Krzyżówka 13-latków (teleturniej)
17.30 Program lokalny
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.05 „Mueum Pana Boga" (film dok.)
19.35 Program dla dzieci
20.05 „Tulipan" (s.)
21.05 L jak Laskowik, T jak TEY
21.50 Dwójkomania
22.00 Panorama
22.35 Sport-telegram
22.45 „Dożywocie" (film USA)
0.25 Miłość, przyjaźń i makietka: Kabareton zielonogórski.

■ TELE 3:

7.00 „Hej, Arnold" (s. anim.), **7.25** „Miś Mieszko i przyjaciele" (s. anim.), **7.30** „Było sobie życie" (s. anim.), **8.00** Kraj za miastem, **8.30** Belcanto: Joseph Schmidt (cykl poświęcony najwybitniejszym śpiewakom), **9.05** „Gorzkie dziedzictwo" (s.), **9.50** „Midas Touch" (s. dok.), **10.45** „Sztuka tworzona w mrokach" (s. dok.), **11.40** „Sztuka i rzemiosło" (s. dok.), **12.10** „Człowiek zwany Łazarzem" (s.), **13.00** John Tesh (koncert), **14.00** „Nos królowej" (s.), **14.30** „Ze sportu wzięte" (reportaże), **15.00** Koszykarskie ABC, **15.30** Wita studio regionalne, **15.35** Zbliżenia, **15.55** Losy, **16.20** Studio regionalne, **16.25** Flesz-Aktualności, **16.40** „Gorzkie dziedzictwo" (s.), **17.30** Studio pod bukiem (mag.), **17.50** Portrety miast i firm, **18.00** Panorama, **18.10** Aktualności, **18.25** Wiadomości sportowe, **18.30** Telemikser, **19.30** „Midas Touch" (s. dok.), **20.30** Liga siatkówki, **21.30** Aktualności, **21.40** Wiadomości sportowe, **21.45** Temat dnia, **22.00** „Człowiek zwany Łazarzem" (s.), **22.45** „Trzynastego w piątek" (horror USA).

■ POLSAT:

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Kto się boi wstać?, **7.45** Polityczne graffiti, **7.55** Poranne informacje, **8.00** „Maska" (s. anim.), **8.30** „Powrót Supermana" (s.), **9.30** „Żar młodości" (s.), **10.30** „Star Trek: Stacja kosmiczna" (s.), **11.30** „Był sobie złodziej" (s.), **12.30** „Miodowe lata" (s.), **13.00** Dziewięciu wspaniałych (gra-zabawa), **14.00** Talent za talent, **14.30** Kalambury, **15.00** „Garfield" (s. anim.), **15.30** Derby (gra-zabawa), **16.00** Informacje, **16.15** Halo miliard, **16.45** „Nowe przygody Robin Hooda" (s.), **17.45** „Świat według Bundych" (s.), **18.15** „Pomoc domowa" (s.), **18.45** Informacje, **19.05** „Renegat" (s.), **20.00** „Baza Pensacola" (s.), **20.50** Losowanie Lotto, **21.00** „Nikita" (s.), **21.55** „Posterunek Brooklyn" (s.), **22.55** Ogłoszenie wyników Lotto, **23.00** Informacje, **23.15** Pogoda z Coldrexem, **23.20** Polityczne graffiti, **23.30** Biznes tydzień, **23.45** „13. posterunek" (s.), **0.15** „Taniec kruka" (film USA), **1.55** Muzyka na bis.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

HOKEIŚCI SPOD JAWOROWEGO WCIĄŻ MARUDZĄ ● KSK ZDETRONIZOWAŁ LIDERA

Najwyższa porażka trzyńczan!

Po reprezentacyjnej przerwie wznowiono we wtorek rozgrywki o mistrzostwo Staropramen Ekstraligi Hokeja na Lodzie. Szlagierem 19. kolejki był mecz drugiego w tabeli Trzyńca na tafli trzeciego Zlina. Hutnicy kontynuowali rozpoczętą przed miesiącem serię... niewyraźnych wyników, ponosząc z „baranami" po słabej grze najwyższą porażkę (2:7) od początku rozgrywek (dotychczas w Pilźnie 1:4 i ze Spartą w Pradze 2:5). W tabeli spadli trzyńczanie z 2. na 3. pozycję, ustępując miejsca swemu rywalowi gorszym bilansem bramek. Prowadzący Wsecin, po remisie 2:2 w Budziejowicach, ma wszakże tylko o 2 punkty więcej (zaległe spotkanie Wsecin - HT już 17 bm.). - Tymczasem II liga rozpoczęła rewanżową serię spotkań. Kolejną przyjemną niespodziankę sprawili karwiniacy, przywożąc jeden cenny punkt z tafli przodownika grupy „B" - Ytongu z Brna! Hokeiści znad Olzy wygrali dwie tercje, byli nawet bliscy zwycięstwa, ale i tak wyszli już oni na 5. pozycję w tabeli! „Potknięcie" Ytongu wykorzystał zespół Nowego Jiczyna i po zdecydowanym zwycięstwie we Frydku ponownie objął przodownictwo w tabeli. Czołówka wyraźnie się jednak wyrównała, co wpłynie niewątpliwie na atrakcyjność rozgrywek. Drugą z rzędu wygraną, tym razem tzw. „obowiązkową" - z outsiderem rozgrywek - zanotowali orłowianie, co pozwoliło im poprawić nieco nastroje, jak i pozycję w tabeli (o jeden szczebelek). Dziś i jutro - kolejne mecze.

○ EKSTRALIGA: ZLIN - TRZYNIEC 7:2 (3:1, 1:0, 3:1). Hutnicy po kompromitującej porażce u siebie z Opawą, zamierzali zatrzeć przykre wrażenie na wałaskiej tafli. Musieli się oni obejść bez obrońców Kántora i Čihala oraz napastnika Jánoša, ale zagrali już rekonwalescenci L. Procházka (nie mógł pojechać z reprezentacją do Finlandii), zaś od III tercji - Pletka. Gospodarze natomiast wystąpili bez zwolnionego do Witkowic Němčickiego ze zmienionymi formacjami ofensywnymi, co - jak się okazało - wyszło im na zdrowie. Rozegrali bowiem najlepszy jak dotąd mecz sezonu. Trzyńczanie byli sobie świadomi, że Zlin nie przegrał jeszcze u siebie, aczkolwiek w 9 ostatnich meczach 7-krotnie „tylko" zremisował. Liczyli jednak na to, że w poprzednich 4 spotkaniach wyjazdowych sami odnieśli 4 zwycięstwa, aczkolwiek bardzo skromne.

Trenerzy HT nie mieli szczęśliwej ręki w wyborze bramkarza. W ostatniej chwili zamiast Lakosila, który w poprzednim sezonie właśnie w starciach ze Zlinem walnie przyczynił się do sukcesów zespołu, wydelegowali na taflę Biegla. Ten zaś - za niepewną obroną - „nie miał swego dnia", puszczając **w ciągu 5 zaledwie minut 3 niewątpliwie decydujące gole:** 7. - Meluzin, 10. - obrońca Žižka między parkanami i 12. min - obrońca Hučko w asyście Štrauba i Zadiny; a więc **3. bramka w wydaniu trójki byłych trzyńczan!**) Po tym golu Biegl dobrowolnie opuścił swój posterunek, ustępując miejsca Lakosilowi (w niedawnych meczach młodzieżowej reprezentacji pokazał on świetną formę). W 13. min. trzyniecki **Král** podawał krążek przed bramkę Zlina, zaś jeden z obrońców HC ZPS Barum nieszczęśliwie skierował go do własnej siatki - 3:1. Taki stan utrzymał się przez niespełna 10 minut. **Na początku II tercji** (w okresie wykluczenia Sekeráša) obrońca Marušák - znów przy współpracy Štrauba i Zadiny - podwyższył na 4:1. Szansę obniżenia zaprzepaścił po solowym rajdzie przede wszystkim kadrowicz Ujčík. Innych strzelców gości z równowagi wyprowadzał doskonale usposobiony reprezentacyjny bramkarz Kameš.

W III tercji znów dominowały „barany", wieńcząc dzieło celnymi trafieniami Veselego (43.), Vali (55.) i znów Meluzina (60. min.). Nerwowi goście, którym nie pomagały zmiany w składzie, odpowiedzieli tylko raz - w 58. min. bramką **Zimy** (w asyście Chlubny i Kadĕry na 6:2), lecz to był ich przysłowiowy „łabędzi śpiew"... Trener Hadamczik oświadczył, że Zlin był najlepszym tegorocznym rywalem jego zespołu. Kary: 4 - 6, wyk. 1:0; widzów 7281; sędziował Haber.

Pilzno - Jihlawa 1:2(!), Witkowice - Slavia 1:4 itd. **LOK.:** 1. Wsecin 27 pkt., 2. Zlin (3) 25 p. (57:37), **3. Trzyniec** (2) 25 p. (58:54), 4. Budziejowice (5), 5. Pilzno (4) po 22, 6. Slavia (8) 20, 7. Sparta 19 pkt. (odroczyła mecz w K. Warach na 17 bm.) itd. **JUTRO o godz. 17: TRZYNIEC - SPARTA** (poprzednio 2:5). **(F)**

○ II LIGA: HC ORŁOWA - HC UNICZÓW 7:1 (1:1, 2:0, 4:0). Pierwsza tercja nie wskazywała jeszcze na to, iż gospodarze grają z outsiderem tabeli. Wprawdzie **Šebek** już w 15. sekundzie zdobył dla nich prowadzenie, lecz goście w 6. minucie wyrównali i do końca pierwszej części spotkania wypracowali sobie kilka innych okazji strzeleckich, które wszakże zlikwidował czujny bramkarz HCO - Potyš. Z upływem czasu goście którzy w 1. wzajemnym meczu w Orłowej zremisowali 2:2, coraz bardziej opadali z sił, wobec czego na tafli zaczęli dominować orłowianie. Dokładnie w połowie spotkania, kiedy to podopieczni trenerów Bariša i Poruby grali w osłabieniu, Šebek precyzyjnie wystawił **Dvořáka,** który przywrócił swej drużynie prowadzenie (2:1). Natomiast w 39. min., w okresie przewagi liczebnej, ponownie **Dvořák** (w asyście Vitečka) podwyższył na 3:1.

Tak więc decydujące bramki znów „zdobył" pierwszy napad HCO. W ostatniej odsłonie spokojni już orłowianie przewyższali przyjezdnych w każdym elemencie gry, obciążając konto ich bramkarza dalszymi czterema golami: w 44. - **Vavřiček** (w asyście Machálka), 53. - **Głąb** po samodzielnej akcji, 56. - **Pazderník** (Bobnik) i w 57. min. - **Petr Balajka** (z podania Dvořáka) 7:1. Kary: 3 - 4, wykorzystanie - 1:0, w odbiorniu - również 1:0. Sędziowali: Hradil - Tolenzjan i Mietla. Widzów 1300. **(JK)**

○ YTONG BRNO - KS KARWINA 3:3 (0:1, 1:2, 2:0). Zespół KSK wyjeżdżał do metropolii płd. Moraw tylko z 14 graczami w polu (6 obrońcami i 8 napastnikami); nie mógł więc nawet wystawić kompletnych trzech piątek (z Hawierzowa zwolniono tym razem tylko dwóch graczy). Trenerzy J. Ziemba i P. Skulina mieli więc pewne obawy co do wyniku na tafli lidera. Ich podopieczni zagrali wszakże niezwykle bojowo, na samych kresach swych możliwości, odpowiedzialnie pełniąc polecenia szkoleniowców. Ich poczynania w polu wspierał świetnie dysponowany bramkarz Žurek. Aktywni przyjezdni dwukrotnie obejmowali prowadzenie; po dwóch tercjach prowadzili już nawet różnicą dwóch goli, lecz potem **zaczął ponoć „urzędować" sędzia R. Volf z Wyszkowa,** który zaczął tolerować bezpardonową grę gospodarzy, zaś z drugiej strony raz po raz usuwał z tafli graczy KSK, dwóch nawet do końca meczu. Dwukrotnie grał Ytong z przewagą dwóch zawodników. **Chronologia bramek:** 1. min. - **Ruml** 0:1, 22. - Dobeš 1:1, 25. - **Uríček** (w przewadze liczebnej) 1:2, 35. - **Michálek** 1:3, 45. i 56. min. - Vlasský 3:3. Jeden skromny punkt wywalczył więc miejscowy faworyt na niespełna 5 minut przed końcem... Szkoda, że przy stanie 2:3 Uríček (K) nie wykorzystał doskonałej sytuacji strzeleckiej. Kary: 3 - 8. **(dk)**

○ HC Frydek-Mistek - N. Jiczyn [illegible], Szumperk - Rondo Brno 8:1, Poruba - Koprzywnica 6:3 itd. **PO 14. KOLEJCE:** 1. Nowy Jiczyn (2) 22 pkt., 2. Szumperk (3) i 3. Ytong Brno (1) po 21, 4. Poruba 19, **5. Karwina** (6), 6. Uh. Hradiszcze (8), 7. Szternberk (9) i 8. F-M (5) po 15 pkt., 9. R. Brno (7) 13, **10. Orłowa** (11) i 11. Przerów (10) po 12, 12. Žďiar 8, 13. Koprzywnica 4 i 14. Uniczów 2 pkt. **NAST. MECZE JUŻ DZIŚ o godz. 18,** a m. in.: **Karwina - Frydek-Mistek** (pierwsze wzajemne spotkanie 3:6), **HC Orłowa - HK Poruba** (1:4), N. Jiczyn - Szumperk (na szczycie) itd. **(Opr. JJ)**

Dwa razy w Karwinie

■ HCB KARWINA - SZACHTIOR AKADEMIA DONIECK. Obydwa spotkania górniczych zespołów w 2. rundzie Pucharu Europejskiej Federacji Piłki Ręcznej (EHF) rozegrane zostaną w Karwinie: jutro i w niedzielę - zawsze o godz. 17. Zespół ukraiński za zgodę na karwińską ofertę zainkasuje 10 tys. USD. Banik wszakże na tym mimo wszystko zaoszczędzi; ponadto wzrosły poniekąd szanse jego awansu z uwagi na podwójny atut własnego boiska (goście będą mieli za sobą 2000 km w autokarze!). Przypomnijmy, iż karwiniacy w 1. rundzie wyeliminowali zespół HB Dudelange (Luks.) 32:18 i 22:15, zaś Szachtior dwukrotnie zremisował w Holandii z Sittardią 18:18 i 22:22 (zadecydowała większa liczba strzelonych bramek w 2. spotkaniu, prowadzonym niby „na wyjeździe"). Dwukrotny mistrz Ukrainy, srebrny i brązowy medalista mistrzostw byłego ZSRR, finalista Pucharu EHF 1995-96 uchodzi niemniej za lekkiego faworyta, zwłaszcza, że karwiniacy doznali w bież. sezonie poważnego osłabienia i będą się musieli obejść bez kontuzjowanego D. Juřička. Oba mecze poprowadzi dwójka sędziów z Rumunii. **(Ok)**

Z RÓŻNYCH DZIEDZIN

● TENIS STOŁOWY. Na ostatnie mecze I połowy **Superligi pań** w środku ub. tygodnia wyjechała drużyna **Banika Hawierzów** bez sióstr Piperowych (obowiązki pracownicze). Stąd wysokie porażki: **w Dun. Stredzie 1:6** (Kišková pokonała Šandorową) i z węgierskim **Postásem Budapeszt 0:7.** Drużyna, którą tworzyły L. Horákowa, J. Kiškowa i V. Rybářowa, przegrała również zgodnie z oczekiwaniem spotkanie **3. rundy Pucharu Europy** z mocnym zespołem austriackim **AE Linz-Froschberg 0:4.** Drużynie tej hawierzowianki, grając w kompletnym składzie, uległy już ongiś w Superlidze 0:7... **W ekstralidze mężczyzn B. Hawierzów B** pokonał **MS Brno 7:3** (Karabec i Blanik po 2, Zavoral i Feber po 1,5) oraz **M. Hustopecze 9:1** (Zavoral, Karabec i Blanik po 2, Feber i obydwa deble). **Czołówka po 7. kol.:** El Ninio Praga 21, 2. F-M B 19, 3. M. Lazce 17, 4. Hawierzów B 15, 5. Start Praga 14 pkt. itd. **-JH-**

● SIATKÓWKA: Dobrzichowice - Stonawa 0:3 (-8, -9, -7). Spotkanie 9. kolejki I ligi mężczyzn. Beniaminek „kąsał" tylko na początku, prowadząc w I secie 5:1; potem górował już lider tabeli. Kolejny mecz w Taborze odroczono (z powodu biegunki w obozie gospodarzy) na 13 grudnia. **(v)**

▲ **46. SPORTKA:** 2, 19, 24, 28, 34, 44 (33). **II LOSOWANIE:** 3, 10, 16, 20, 25, 29 (43). **SZANSA:** 995 512. (bez gw.)I

● PIŁKA RĘCZNA. Przodownik II ligi mężczyzn, HCB Karwina B przegrał dość niespodziewanie w Iwanczycach 23:29, lecz utrzymał 1. miejsce (13 pkt.), jako że przegrały również 2. Zlin (12) i 3. Witkowice (11 p.). Natomiast **1. remis w II lidze pań zanotowała Lovona** z wyprzedzającymi ją w tabeli o 3 punkty czwartymi Dukowanami 16:16. **(hi)**

● ŚLIZGAWKA. HAWIERZÓW: czwartek godz. 16.00-17.40. **CZESKI CIESZYN (zależnie od pogody): czwartek i piątek** godz. 15.00-16.40.

■ SPORT POLSKI

□ RS - POLSKA 1:3 (0:0). Ostatni w tym roku mecz (towarzyski) rozegrała piłkarska kadra J. Wójcika we wtorek w Bratysławie podczas deszczu i w błocie. Polacy kontynuowali dobrą passę wyników i po dobrej grze, zwłaszcza po przerwie, zasłużenie wygrali. Z zagranicznych klubów wystąpili tylko Koźmiński (Brescia) i Kowalczyk (Las Palmas). Bramki: 44. - P. Reiss (z Lecha) 0:1, 57. - Jančula 1:1, 66. i 75. - W. Kowalczyk 1:3. Widzów ledwo 1300; sędziował M. Schuttengruber (Austria). **RS - Polska 2:2 (1:1)** w meczu reprezentacji młodzieżowych.

□ SIATKARZE POLSKI, przed startem na MŚ w Japonii, pokonali w Chinach Kanadę 3:0 (6, 5, 15) i przegrali z Chinami 0:3 (-9, -4, -9) oraz z Kubą 1:3 (5, -10, -9, -11).

Jesienne zaległości piłkarskie

◆ MISTRZOSTWA ŚLĄSKIEJ ŻUPY FUTBOLOWEJ: Ivossta Zubrzi - Rapid Skrzeczoń 2:0 (2:0). Zaległe spotkanie 15. kolejki rozegrano w ub. niedzielę, przynosząc zasłużone zwycięstwo beniaminka rozgrywek i niedawnego outsidera tabeli. Wałasi górowali zaangażowaniem i bojowością nad technicznie lepiej wyszkolonym przeciwnikiem. Wszystkie 3 punkty zapewnili oni już sobie w pierwszych niespełna 20 minutach gry po kardynalnych błędach obrońców Rapidu. Prowadzenie zdobył już w 5. min. Kundrát płaskim plasowanym strzałem z wysokości pola karnego obok prawego słupka, zaś na 2:0 podwyższył w 18. min. świetny Kleindorf (przyszedł do Ivossty z Hranic) skośnym strzałem w to samo niemal miejsce, do którego trafił Kundrát. Pięć minut później Kleindorf skopiował akcję, lecz bramkarz Mušanský tym razem obronił jego strzał. Przyjezdni przy stanie 1:0 trafili w 12. minucie w słupek, zaś w ostatnich fragmentach pierwszej połowy umieścili nawet piłkę w siatce gospodarzy, lecz sędzia R. Uhlář z Trzyńca odgwizdał spalony. W drugiej połowie zaczęli goście częściej korzystać ze skrzydeł, ale bez widocznego efektu. Wałasi natomiast raz po raz przerzucali piłkę na połowę rywala i z nagłych kontrakcji dochodzili do pozycji strzeleckich, lecz bramkarz Skrzeczonia radził sobie nawet w sytuacjach sam na sam, zaś w 53. min. przyszedł mu w sukurs słupek. Pod koniec meczu Rapid przeszedł do huraganowego ataku, jednak obrona Zubrzi na czele z bramkarzem Kocandą szczęśliwie przetrwała ten rozpaczliwy napór mocno w końcu zawiedzionych gości. ŻK: Urban, Jurajda, Kleindorf - Jasiok, Mucek, Pristaš i Noga. Widzów 250. Zwycięstwo dało gospodarzom awans z ostatniego 16. na... 11. miejsce! **(JK)**

Kompletna tabela jesienna mistrzostw ŚŻF przedstawia się następująco:

1. FC Bilowec	15	35	30:11
2. KS Dziećmorowice	**15**	**32**	**32:18**
3. FK Wielkie Hosztice	15	27	25:16
4. KS Lok. Piotrowice	**15**	**25**	**34:17**
5. Sokół Szczepankowice	15	25	24:21
6. KS HD Bogumin	**15**	**22**	**24:19**
7. KS Witkowice-Swinów	15	21	24:21
8. Sokół Krasne Pole	15	21	21:23
9. KS Rożnów pod Radg.	14	20	14:17
10. KS Frensztat p/Rad.	15	19	21:21
11. FC IVOSSTA Zubrzi	15	15	23:27
12. VOKD Poruba TCHAS	15	15	17:22
13. KS ROMO Fulnek	15	15	16:29
14. KS Wigantice	15	15	22:39
15. FC Rapid Skrzeczoń	**15**	**14**	**16:29**
16. KS Jäkl Karwina	**15**	**13**	**13:26**

◆ IA KLASA - GRUPA „A": Koberzyce - Hluczyn 3:0. Zaległy mecz 13. kolejki. Zwycięzca poprawił swą lokatę o dwa szczeble. **Tabela na półmetku:**

1. FC MSA Beneszów D. B	13	32	40:14
2. KS Moravan Oldrzyszów	13	28	27:19
3. FC Pusta Polom	13	27	31:20
4. KS ČSAD Hawierzów	**13**	**20**	[illegible]
5. FK Bolatice	13	19	24:21
6. Slavia Minerva Opawa	13	18	26:23
7. KS Sokół Koberzyce	13	17	[illegible]
8. KS FC Hluczyn	13	17	17:16
9. KS Pietwałd	**13**	**15**	[illegible]
10. Sokół Lhota Dolna	13	14	[illegible]
11. KS Sokół Slawków	13	12	21:22
12. Iskra MCHZ Gruszów	13	12	[illegible]
13. Rapid Muglinów B	13	12	[illegible]
14. FC Slavia Orłowa	**13**	**11**	[illegible]

(Opr. JJ)